

Flexibel vuxenutbildning

Hur gick det för projekten som skulle stärka vuxenutbildningen i Örebro län 2000-2003?

Foto på omslaget:

Lärcentrum Masugnen i Lindesberg. Fotograf: Henrik Arenvang

Förord

Länsstyrelsen i Örebro län arbetar för regional utveckling i form av ökad tillväxt och sysselsättning. Det sker bland annat genom stöd till företag och till utvecklingsprojekt. Denna rapport är framtagen inom utvärderargruppen vid enheten Regional utveckling. Frågor om rapporten kan ställas direkt till rapportens författare:

Anders Niklasson
019-19 39 21
anders.niklasson@t.lst.se

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
1. Inledning.....	4
Bakgrund.....	3
Syfte.....	5
Källor och metod.....	6
Urval.....	6
Mätperiod.....	6
Disposition.....	6
2. Regional- och utbildningspolitiken.....	8
Regionalpolitiken.....	8
Utbildningspolitiken.....	8
Regionala projektmedel.....	8
Vad är ett projekt?.....	9
Hur finansieras projektverksamheten?.....	9
Var har projekten bedrivits?.....	10
3. Örebro läns regionala tillväxtavtal.....	11
Vad är ett tillväxtavtal?.....	11
Flexibel vuxenutbildning.....	11
4. Projekten och dess resultat.....	13
Tillväxtakademien – First Net Academy.....	13
APeL – Forskning och utveckling i arbetsplatslärande.....	15
Lärcenter i Degerfors.....	18
Kunskapens hus i Laxå.....	20
Mötesplats masugnen.....	23
SKKa – Struktur och kompetens i Karlskoga.....	26
Distansutbildning i Bergslagen.....	29
Måltid – Teknik – Design.....	31
Webb-kurser för små livsmedelsproducenter.....	33
Företagarutbildning i Hällefors.....	35
Lärcentrum Futurum.....	37
Flexibel kompetensutveckling för arbetslivet.....	39
Kunskapens hus i Karlskoga.....	42
Ny höjd i Östra Närke.....	45
Regionalt lärandesystem för utveckling och tillväxt.....	47
Flexibel vuxenutbildning för jord- och skogsbrukare.....	50
5. Erfarenheter från projektverksamheten.....	52
Vad är ett lyckat projekt?.....	52
Fokusera på kärnan i projektet.....	52
Styrgrupp en framgångsfaktor.....	52
Projektledaren en framgångsfaktor.....	52
Förankring.....	53
Callet.....	53

Projektens arbete med hållbar utveckling	54
Variation i grad av måluppfyllnad bland projekten	54
6. Projektens övergripande effekter	56
Utbildningarna har blivit mer näringslivsanpassade	56
Samordningen har förbättrats	57
Fler distansutbildningar på universitetsnivå vid lärcentra	58
7. De övergripande målen i tillväxtavtalet	59
Distansutbildningsplatser	59
KY-utbildningar	59
Ökad vidareutbildning bland företagare och anställda	60
Svag koppling mellan projektverksamheten och de övergripande målen	61
8. Framtida utmaningar	63
Uppdragsutbildning	63
REKO behövs	63
Fortsatta kommunala satsningar	63
Attityder till lärande	64
Alla måste med på vagnen	64
Referenser	
Tabell och figurförteckning	
Intervjuförteckning	
Bilaga: Intervjumall	

Sammanfattning

Förvärvslivet i Sverige förändrar sig och är på väg in i en ny fas, där humankapitalets betydelse för ekonomisk tillväxt ökar. Den utbildning som individen har vid inträdet på arbetsmarkanden räcker inte till under hela arbetslivet utan det finns ett behov av regelbunden utbildning, det vill säga det livslånga lärandet.

I Örebro län konstaterades det i slutet av 1990-talet att många företag hade svårt att hitta lämplig arbetskraft beroende på näringslivets snabba utveckling och de ökade kraven på kompetens hos de arbetssökande. Länets efterfrågan på utbildad arbetskraft kunde inte tillgodoses inom regionen och inte heller genom rekrytering från andra delar av landet. Örebro län behövde bli mer självförsörjande. Mot bakgrund av detta beslöt man sig för att göra en kraftsamling för att höja kompetensen och skapa en mer flexibel vuxenutbildning i Örebro län, vilket bland annat tog sig uttryck i att flexibel vuxenutbildning blev en prioriterad åtgärd i Örebro läns tillväxtavtal för åren 2000-2003.

För att understödja processen med att skapa en flexiblare vuxenutbildning har en omfattande projektverksamhet bedrivits i länet under år 2000-2003. Inom åtgärd 1, flexibel vuxenutbildning har sammanlagt **31** projekt bedrivits varav Länsstyrelsen varit medfinansiär i **16**. Den projektverksamhet som den här rapporten avhandlar är de **16** projekt som Länsstyrelsen medfinansierat. Dessa **16** projekt omfattar drygt **72** miljoner varav Länsstyrelsen står för knappt **12** miljoner. Det är alltså omfattande resurser som satsats inom området flexibel vuxenutbildning under de senaste åren. Har projektverksamheten bidragit till att stärka vuxenutbildningen i länet och i så fall i vilken omfattning och på vilket sätt? I den här rapporten kommer vi att titta närmare på projektverksamheten för att se vilka effekter den leder till.

Uppföljningen visar att projekten som bedrivits för att stärka vuxenutbildning har en varierande grad av måluppfyllnad. Det finns projekt som har utvecklats över förväntan avseende måluppfyllnaden, men det finns också projekt vars bidrag till vuxenutbildningen är högst marginell. Det största antalet projekt ligger dock i vad man skulle kunna kalla för mittenskiptet. Dessa projekt har uppnått merparten av de mål som satts upp för verksamheten. De projekt som kommit till korta omfattar förhållandevis små belopp, vilket gör att den samlade kostnadseffektiviteten ändå blir relativt god.

De projekt som varit mest framgångsrika är de projekt som har en solid förankring i projektägarorganisationen. Det måste vara absolut klart från början vad ett projekt avser åstadkomma och hur man skall gå tillväga för att nå målet. För att detta ska vara möjligt krävs inom projektägarorganisationen en samordnad syn på genomförande, med tanke på tid, kostnad och omfång och ett tydliggörande av allokering av resurser till projekt. Det har också visat sig att de projekt som tillsatt en styrgrupp överlag har ett bättre utfall. En rätt sammansatt styrgrupp tillför inte bara kompetens utan hjälper också projektet att bli accepterat och få legitimitet. Ytterligare en faktor som har stor betydelse för projektens utfall är projektledaren.

Utvecklingen har under åren 2000-2003 gått framåt i Örebro län när det gäller att länka utbildning till arbetslivet. Utbildningarnas innehåll och form har blivit mer

anpassade efter det lokala näringslivets behov. Det finns dock stora variationer inom länet. Ett fåtal lärcentra har kommit mycket långt i omställningsarbetet, medan vissa precis startat resan. Projektverksamheten har bidragit till förbättringen genom att skapa utrymme för utbildningsanordnarna att etablera kontakter och att kartlägga näringslivets kompetensutvecklingsbehov, samt i viss mån utveckla utbildningarnas innehåll och form. Det finns i dag en stor medvetenhet om att kursupplägg och undervisning kan individualiseras, och att distansutbildning och arbetsplatsförlagd utbildning är en förutsättning för att företagen ska kunna få sina kompetensutvecklingsbehov tillgodosedda. Det är hur man ska gå tillväga för att tillmötesgå näringslivets kompetensbehov som är den huvudsakliga stötestenen i dag. Att möta ett företags kompetensutvecklingsbehov är inte alltid så enkelt då behoven ofta är väldigt specifika.

Det område inom vuxenutbildningen i Örebro län som kanske tagit det största klivet framåt under tillväxtavtalstiden är samordningen. Denna utveckling är i sin tur starkt länkad till projektverksamheten. Ett flertal projektsatsningar har bidragit till att Örebro län i dag har en bättre samordnad vuxenutbildning. I Degerfors, Karlskoga, Lekeberg och Laxå har projekt med ambitionen att samla all vuxenutbildning till ett lärcentra bedrivits. Genom att samla utbildningsanordnarna till lärcentra har synergieffekter uppstått samtidigt som tillgängligheten för brukarna ökat. Lärcentra fungerar alltmer som ett nav som utför, förmedlar, administrerar och marknadsför utbildning. Satsningen på att bygga ut lärcentrum har också burit frukt i form av ett ökat antal distansutbildningar från universitet och högskolor.

De övergripande målen som sattes upp för åtgärdsområdet flexibel vuxenutbildning har i huvudsak uppnåtts. Antalet distansutbildningsplatser och KY-utbildningar har växt väsentligt under den studerande perioden. År 1999 var länets andel av beviljade platser per 1000 invånare vid KY-utbildningar lägst i landet. Örebro län ligger i dag över riksgenomsnittet. Vad gäller målet om ett ökande antal företagare och anställda som vidareutbildar sig saknas statistik. För befolkningen som helhet visar statistiken att andelen med högre utbildning i Örebro län ökat under åren 2000-2003, men att gapet till riksgenomsnittet snarare har ökat än minskat.

En nyckelfråga för lärcentra i Örebro län är att bli bättre på att sälja uppdragsutbildningar. Hittills har allt för få lärcentra kommit i gång med att sälja denna typ av utbildningar. Den dag då lärcentra kan sälja uppdragsutbildning i större omfattning har man större förmåga att stå på egna ben och blir på så vis inte lika beroende av de politiska besluten i kommunerna.

De tolv kommunerna i Örebro län bildade under 2001 ett regionalt kompetensforum, REKO, för att samverka för att bättre kunna möta de krav på tillgänglighet, flexibilitet och samverkan som vuxenutbildningen står inför. En förutsättning för att arbetet med att reformera länets vuxenutbildning ska kunna fortlöpa är att REKO även i fortsättningen kan fungera som katalysator. REKO har skapat ett stort värde genom att det blir mycket lättare att hitta en lösning där alla är representerade.

Avslutningsvis kan konstateras att vuxenutbildningen i Örebro län står inför stora framtida utmaningar. Utvecklingen har under åren 2000-2003 gått framåt i Örebro län när det gäller att länka utbildning till arbetslivet. Det finns dock stora variationer inom länet. Ett fåtal lärcentra har kommit mycket långt i omställningsarbetet, medan

vissa precis startat resan. Örebro län påverkas mer än riket av generationsväxlingen på arbetsmarknaden. Örebro län får som mest nästan dubbelt så många åldersavgångar under åren 2006-2010 jämfört med tidigare. Samtidigt får vi färre ungdomar som söker sig ut på arbetsmarknaden. Detta medför att kraven ökar på att den befintliga arbetskraften är utbildad efter hur efterfrågan ser ut på arbetsmarknaden. För att Örebro län ska kunna lösa kompetensförsörjningen krävs att alla lärcentra är med på vagnen.

1. Inledning

Bakgrund

Förvärvslivet i Sverige förändrar sig och är på väg in i en ny fas, där humankapitalets betydelse för ekonomisk tillväxt ökar kontinuerligt. Strukturomvandlingen mot mer produktion av kunskapsintensiva varor och tjänster medför att efterfrågan på personer med högre utbildning ökar. Parallellt med detta krävs en generellt högre kompetens i det dagliga arbetet för att kunna utnyttja nya tekniska lösningar och för att kunna fungera i en förändrad arbetsorganisation. Den utbildning som individen har vid inträdet på arbetsmarkanden räcker inte till under hela arbetslivet utan det finns ett behov av regelbunden utbildning, det vill säga det livslånga lärandet. Näringslivet kan tillgodose sitt kompetensbehov genom både rekryteringar och vidareutbildning av redan anställda. Tillgången på kvalificerad arbetskraft och vidareutbildning i arbetslivet är avgörande för företagens utveckling. Företagens utveckling är i sin tur en förutsättning för att bibehålla det svenska väståndet. Företagen i Sverige har oftast inte möjlighet att konkurrera genom låga kostnader, utan tvingas inrikta sig mot att producera varor och tjänster som har ett stort kunskapsinnehåll och hög standard. Detta är bara möjligt om det finns tillgång till arbetskraft som har god utbildning och kompetens och som har möjlighet att kontinuerlig förbättra sina kunskaper.

Embryot till en mer flexibelt utformad vuxenutbildning föddes under 1980-talet då lagändring medförde att kommunerna fick möjlighet att sälja uppdragsutbildning. På den här tiden handlade det ofta om att kommunerna sålde utbildning till den lokala industrin, genom att industrin fick komma till den kommunala gymnasieskolans lokaler. Under mitten av 1990-talet kom Kunskapslyftet vilket tryggade resurser till kommunerna så att de fick större möjlighet att omforma vuxenutbildningen.

I Örebro län konstaterades det i slutet av 1990-talet att många företag hade svårt att hitta lämplig arbetskraft beroende på näringslivets snabba utveckling och de ökade kraven på kompetens hos de arbetssökande. Länets efterfrågan på utbildad arbetskraft kunde inte tillgodoses inom regionen och inte heller genom rekrytering från andra delar av landet. Örebro län behövde bli mer självförsörjande. En nyckelfråga i sammanhanget var således kompetensutveckling av redan anställda och företagare eftersom utbildning av arbetslösa inte bedömdes räcka till för att lösa obalanserna på arbetsmarknaden.

Mot bakgrund av detta beslöt man sig för att göra en kraftsamling för att höja kompetensen och skapa en mer flexibel vuxenutbildning i Örebro län, vilket bland annat tog sig uttryck i att flexibel vuxenutbildning blev en prioriterad åtgärd i Örebro läns tillväxtavtal för åren 2000-2003. I tillväxtavtalet för Örebro län fastslogs att utbildningsväsendet måste tydligare riktas mot företagare och anställda genom att utbildningarna i större utsträckning blir tillgängliga vid sidan av ordinarie arbete. Vidare betonades vikten av att utbildningarnas innehåll måste i större utsträckning anpassas efter det lokala näringslivets behov, samt att behovet av utbildningar förläggs till lokala lärcentra, vilket ökar tillgängligheten.

För att understödja processen med att skapa en flexiblare vuxenutbildning har en omfattande projektverksamhet bedrivits i länet under år 2000-2003. Inom åtgärd 1, flexibel vuxenutbildning har sammanlagt **31** projekt bedrivits varav Länsstyrelsen

varit medfinansier i **16**. Den projektverksamhet som den här rapporten avhandlar är de **16** projekt som Länsstyrelsen medfinansierat. Dessa **16** projekt omfattar drygt **72** miljoner varav Länsstyrelsen står för knappt **12** miljoner.

Vid halvtidsuppföljningen av åtgärden flexibel vuxenutbildning konstaterades det att endast fem projekt startats och att utvecklingen därmed inte avlöp i önskad omfattning. Mot bakgrund av detta beslöt Utvecklingsrådet i Örebro län att genomföra ett så kallat "call", eller med andra ord en marknadsföringsinsats mot utbildningsaktörer för att få fart på projektverksamheten. "Callet" hade önskad effekt och betydligt fler projekt initierades under tillväxtavtalstidens sista år.

Det är omfattande resurser som satsats inom området flexibel vuxenutbildning under de senaste åren. Har projektverksamheten bidragit till att stärka vuxenutbildningen i länet och i så fall i vilken omfattning och på vilket sätt? I den här rapporten kommer vi att titta närmare på projektverksamheten för att se vilka effekter den leder till.

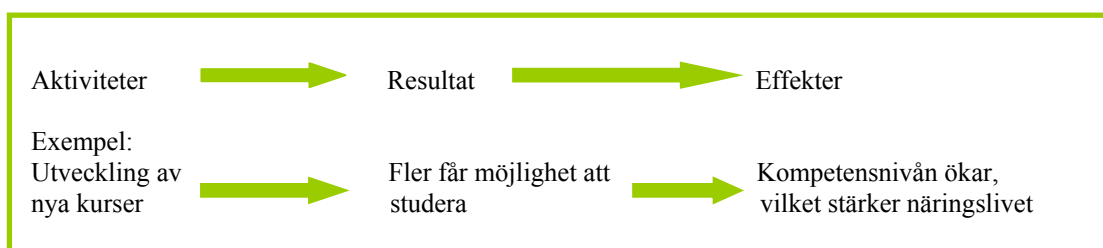
Få samlade utvärderingar av projektverksamhetens effekter har genomförts. De utvärderingar som har genomförts har oftast studerat kortsiktiga direkta effekter som hur projekten och processen kring projekten fungerat. Förhoppningen är att denna utvärdering skall kunna bidra till att öka kunskapen kring projektverksamheten och dess effekter.

Syfte

Det övergripande syftet med rapporten är att, dels följa upp de enskilda projektens utfall, dels att följa upp vilken betydelse projektverksamheten haft för att skapa en mer flexibel vuxenutbildning i Örebro län. Särskild tyngd kommer att läggas på intentionerna och målsättningarna i Örebro läns tillväxtavtal 2000-2003.

Det finns också ett underliggande syfte med utvärderingen, nämligen att försöka identifiera varför vissa projekt är mer framgångsrika än andra. Har det exempelvis någon betydelse vilken inriktning ett projekt har för utfallet? Förhoppningen är att de erfarenheter som utvärderingar kommer fram till kan vi lära av i framtiden. Effektkedjan skall tjäna som ett exempel på hur det är tänkt att projektstöden skall fungera:

Figur 1 Effektkedja

Källor och metod

Innehållet i rapporten avseende projektuppföljningen bygger i huvudsak på ansöknings- och beslutshandlingar, promemorior samt intervjuer genomförda med projektledare/ägare.

Eftersom projektverksamheten till sin karaktär är mycket omfattande och sammansatt krävs en djupare analys varför den kvantitativa utvärderingen kompletteras med intervjuer med företrädare för de olika projekten. Intervjuerna med projektens företrädare gäller i de flesta fallen projektledaren. Om projektledaren inte har kunnat nås har projektägaren intervjuats. Intervjuerna har genomförts efter en allmän beskrivning av frågorna och utvärderingens inriktning. Intervjuerna genomfördes mycket fritt men efter en i förväg upprättad frågemall. Intervjuerna varade mellan 30 minuter och knappt två timmar. En brist i utvärderingen är att två projekt inte är avslutade och att man därmed inte kan se slutresultatet.

En svårighet vid uppföljning av projekt är projektens skiftande syften och mål. Ett projekt är en kartläggning, ett annat är en förstudie, ett tredje handlar om bygga upp en utbildningsmodell för marknadsföring, ett fjärde handlar om nätverksuppbyggande.

Projektens mångfacettering gör det svårt att utveckla resultatmått och att följa upp resultat. För att svar på hur bra projektverksamheten är går det inte enbart att titta på det enskilda projektets måluppfyllelse utan man måste göra en analys på den övergripande nivån för att kunna identifiera effekter på den regionala utvecklingen. Ett enskilt projekts påverkan på den regionala utvecklingen är allt som oftast försumbar och därmed omätbar. Däremot går det att göra en analys på den övergripande nivån om man tar ett samlat grepp kring hela projektverksamheten. Desto fler projekt, desto större samlad effekt och därmed större sannolikhet att se effekter på den övergripande nivån.

Urval

Samtliga projekt under åtgärd 1, flexibel vuxenutbildning som Länsstyrelsen i Örebro län medfinansierat mellan 2000-01-01 till och med 2003-12-31 ingår i undersökningsunderlaget. Antalet projekt uppgår till 16 varav 9 är renodlade regionala projekt, resterande 7 är medfinansierade med EU:s strukturfonder. Ett problem som försvårar analysen är att 2 av projekten inte är avslutade och att man därmed inte kan se slutresultatet.

Mätperiod

För att mäta tillväxt och effekter är det nödvändigt att relatera till ett utgångsläge. Utgångsläget i den övergripande analysen kommer att utgöras av år 1999 och avstämning sker mot år 2003. Med andra ord gäller uppföljningen tillväxtavtalstiden 2000-2003. I vissa hänseenden saknas statistik för vissa variabler, varför även andra år används som referens.

Disposition

I det andra avsnittet tittar vi lite närmare på den svenska regionalpolitiken och den svenska utbildningspolitiken. Det tredje avsnittet belyser målsättningarna i Örebro läns regionala tillväxtavtal 2000-2003.

I det fjärde avsnittet presenteras projekten och dess resultat. Det femte avsnittet i rapporten lyfter fram erfarenheter från projektverksamheten. I det sjätte avsnittet redovisas vilken betydelse projektverksamheten haft för att skapa en mer flexibel vuxenutbildning i Örebro län. Det sjunde avsnittet granskar de övergripande målen i Örebro läns regionala tillväxtavtal. Avslutningsvis, i det åttonde avsnittet diskuteras vilka utmaningar som vuxenutbildningen i Örebro län står inför.

2. Regional- och utbildningspolitiken

Regionalpolitiken

De nationella målen för regionalpolitiken är att skapa väl fungerande och hållbara lokala arbetsmarknadsregioner med en god servicenivå i alla delar av landet. I den senaste regionalpolitiska propositionen konstateras att vårt land präglas av både likheter och olikheter. Här finns både överhettade regioner och regioner som har problem med befolkningsminskning. Samhällsutvecklingen måste ta tillvara och utveckla hela landets resurser. Alla delar av landet ska kunna bidra till Sveriges tillväxt.

Regionalpolitiken i dag är mer utvecklingsinriktad än tidigare. För att stärka det regionala näringslivet måste regionala hänsynstaganden beaktas. Det är förmågan i den egna lokala/regionala miljön som skall skapa tillväxt och utveckling. Kommunerna måste själva formulera sin inriktning och sina utvecklingsmöjligheter.

Utbildningspolitiken

Riksdagens beslutade under 2001 om regeringens proposition *Vuxnas lärande och utvecklingen av vuxenutbildningen*. I propositionen fastslogs att målet är att alla vuxna ska ges möjlighet att utvidga sina kunskaper och utveckla sin kompetens i syfte att främja personlig utveckling, demokrati, jämställdhet, ekonomisk tillväxt och sysselsättning samt en rättvis fördelning. Lärmiljöer, undervisning, handledning och nätbaserad utbildning ska tillhandahållas i en omfattning som flexibelt och så långt som möjligt svarar mot vuxnas olika behov och förutsättningar för ett livslångt lärande. Samhället, arbetsgivarna och de enskilda ansvarar gemensamt för att olika individers och olika gruppers behov av såväl allmän som specialinriktad utbildning tillgodoses.¹

I propositionen betonades också att vuxenutbildningens mål är att bidra till ökad tillväxt. Detta innebär att kommunerna har ålagts en ansvarighet för ekonomisk tillväxt och sysselsättning via sitt uppdrag hänseende vuxnas utbildning.

Regionala projektmedel

För att uppnå de övergripande regionalpolitiska målen finns en rad olika stödtyper. De regionala projektmedlen infördes år 1979. I och med EU-inträdet 1995 har en ökande grad av projektmedel använts till medfinansiering av strukturfondsprojekt.

Syftet med den regionala projektverksamheten är att förverkliga det regionala utvecklingsarbetet så att de åtgärder som behövs för att nå målen enligt strategin för länets utveckling skall kunna uppnås kan komma till stånd. Projektverksamheten skall vara förenlig med de regionala tillväxtprogrammen och främst bedrivs i nationella stödområden och EU:s strukturfondsområden för Mål 1 och 2. Ett projekt får vidare inte avse åtgärder inom ordinarie statlig eller kommunal verksamhet eller utgöra driftstöd. Projektet skall också vara väl avgränsat och projekttiden får endast överstiga tre år om det finns särskilda skäl.

¹ Proposition 2000/01:72 Vuxnas lärande och utveckling av vuxenutbildningen

Vad är ett projekt?

Vad menas med ett projekt? Frågan besvaras inte helt enkelt eftersom ett projekt kan ha många olika inriktningar och syften. Om man tillåts att generalisera skulle man kunna säga att projekten finns till för att tillföra impulser, ny kunskap, erfarenheter som kan tänkas stärka den regionala utvecklingen. Ett projekt kan exempelvis gå ut på att öka kompetensen genom att ta fram underlag för kursverksamhet.

Hur finansieras projektverksamheten?

De **16** projekten omfattar sammanlagt **72 154 000** kr. Största enskilda finansiär är Europeiska unionen som genom Mål 2 Västra svarar för drygt 27 procent av finansieringen. Mål 2 Västra är medfinansiär i sammanlagt 7 projekt. Näst största finansiär är Länsstyrelsen som står för drygt 16 procent av finansieringen. Räkningar bort de projekt där Mål 2 Västra ingår är Länsstyrelsen största enskilda finansiär. Utbildnings- och kulturdepartementet, Örebro universitet och Örebro läns landsting är också stora finansiärer.

Den privata finansieringen uppgår till knappt 4 procent. Bland kommunerna är Laxå den största medfinansiären. Värt att notera i sammanhanget är också att stora delar av kommunernas finansiering inte avser likvida medel. I stället handlar kommunernas engagemang om att till exempelvis erbjuda lokaler och tjänster. Länsstyrelsens finansiering avser däremot endast likvida medel. Tabellen nedan illustrerar antal projekt som respektive aktör medfinansierat, samt det totala engagemanget.

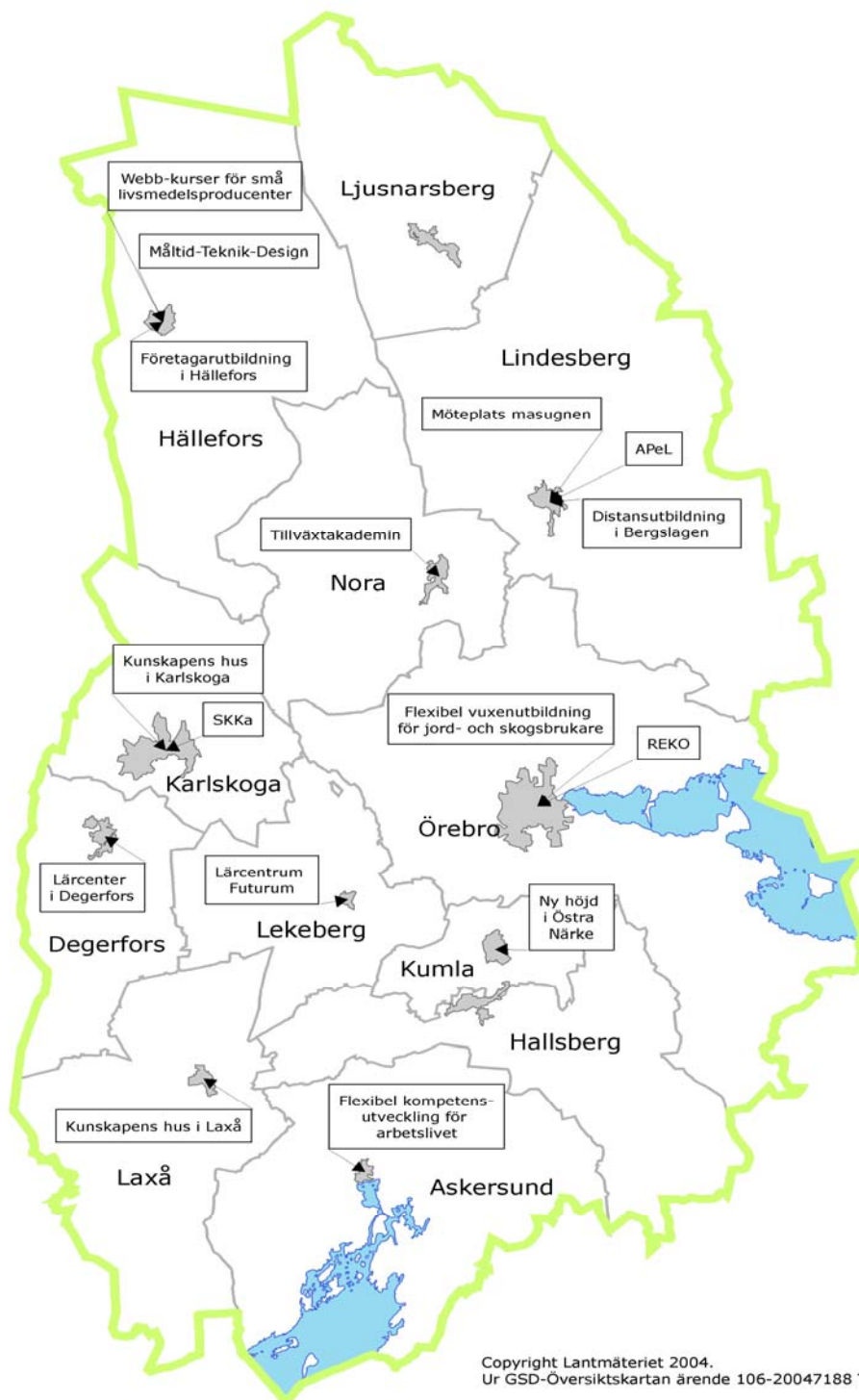
Tabell 1 Projektens finansiering

Finansiär	Antal projekt	Belopp (kr)
Askersunds kommun	2	350 000
Degerfors kommun	4	1 675 000
Hallsbergs kommun	2	350 000
Hällefors kommun	5	824 000
Karlskoga kommun	5	2 378 000
Kumla kommun	2	350 000
Laxå kommun	3	9 952 000
Lekebergs kommun	3	717 000
Ljusnarsbergs kommun	3	395 000
Lindesbergs kommun	5	1 835 000
Nora kommun	4	1 043 000
Örebro kommun	2	350 000
Länsstyrelsen	16	11 785 000
Örebro universitet	4	1 842 000
Örebro läns landsting	6	1 817 000
Utbildnings- och kulturdepartementet	1	5 000 000
Privat finansiering	11	2 865 000
Arbetslivsinstitutet	1	2 285 000
Mål 2 Västra	7	19 724 000
Övriga	13	6 617 000
Summa		72 154 000

Var har projekten bedrivits?

Projekten som bedrivits under tillväxtavtalstiden har en relativt jämn geografisk spridning. Det har bedrivits vuxenutbildningsprojekt i samtliga kommuner i länet förutom Hallsberg, Ljusnarsberg och Örebro. Flest projekt har genomförts i Hällefors och Lindsberg. Kartan nedan beskriver projektens geografiska hemvist.

Figur 2 Projektens geografiska hemvist

3. Örebro läns regionala tillväxtavtal

Vad är ett tillväxtavtal?

Det regionala tillväxtavtalet togs fram av ett regionalt partnerskap och bestod av en analys av regionens tillväxtförutsättningar, ett program för tillväxt samt skriftliga överenskommelser mellan de parter som skulle genomföra och finansiera programmet. Tillväxtavtalet hade alltså sin bas i länet och byggde på tanken att aktörerna i en region har den bästa kunskapen om regionens förutsättningar. Syftet med de regionala tillväxtavtalen var att åstadkomma en bättre samverkan och helhetssyn mellan de organisationer som arbetar med tillväxt- och sysselsättningsfrämjande åtgärder på lokal, regional och nationell nivå. Det övergripande målet för det regionala tillväxtavtalet för Örebro län 2000-2003 var:

”ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv, verksamt i en omgivning som karaktäriseras av positivt företagsklimat och en god livsmiljö”.

Ett av de områden som bedömdes vara av betydelse för att nå det övergripande målet var att skapa en mer flexibel vuxenutbildning. Mot bakgrund av detta blev **flexibel vuxenutbildning** ett av de prioriterade åtgärdsområdena i tillväxtavtalet.

Flexibel vuxenutbildning

I tillväxtavtalet konstaterades att framgången med utvecklingsåtgärder i företag, såsom införande av ny teknik, produkt- och tjänsteutveckling, internationalisering och organisationsutveckling är beroende av att de anställda utvecklar sin kompetens. Utbildningen av arbetslösa kommer inte att räcka för att lösa obalanserna på arbetsmarknaden. Problemen med flaskhalsar kommer att accentueras de närmaste åren även om arbetslösheten ligger kvar på en relativt hög nivå. Kompetensutveckling av redan anställda och företagare blir därmed en nyckelfråga för att lösa kompetensförsörjningen i länet. För att skapa en mer flexibel vuxenutbildning underströks ett antal nyckelområden som ansågs vara av betydelse:

Samordning av offentliga utbildningar avseende utbildningsutbud och genomförande.

- ✓ De utbildningar som bedrivs och som riktas till arbetslösa måste mycket tydligt riktas även till företagare och anställda. Arbetsmarknadsutbildningar och kommunala vuxenutbildningar ska i ökad utsträckning vara öppna även för anställda och företagare.
- ✓ Utbildningarnas innehåll ska vara anpassat efter det lokala näringslivets behov.
- ✓ Utbildningarna bör anordnas så att de blir tillgängliga vid sidan av ordinarie arbete, till exempel kvällar eller helger.
- ✓ En stor del av utbildningarna bör upphandlas. Då kommer lokala lär- eller utbildningscentrum att få en god förankring i näringslivet.

Lär- eller utbildningscentra skall vara samlingsplatsen för lokal utbildning. Genom geografisk samordning skapas synergieffekter och en kreativ studiemiljö.

- ✓ Att utbildningarna decentraliseras gör att tillgängligheten ökar.
- ✓ Genom att utbildningarna förläggs till ett lokalt centrum ökar tillgängligheten och nya möjligheter till synergieffekter skapas.
- ✓ De utbildningar som bedrivs på deltid utanför ordinarie arbetstid kan till exempel kombineras med praktik eller utbildning på arbetsplatser.

Pedagogiken och formen för distansutbildning behöver utvecklas.

- ✓ De distansutbildningar på universitetsnivå som sänds via dataöverföring till vissa orter ska erbjudas på samtliga lärcentrum i länet. Fort- och vidareutbildning för människor i arbetslivet bör erbjudas på kvällar och helger, så att individen inte behöver ta tjänstledigt. Universiteten behöver utbilda fler lärare som kan utbilda på distans.

Genomförande

För att samordningen skall fungera krävs en lokal koordinator som har överblick och ser till att utbildningsbehovet verkligen blir näringslivsanpassat och tillgängligt för företagare och anställda. Dessutom bör ett lokalt kompetensråd inrättas i varje kommun, bland annat med uppgift att kartlägga kompetensbehovet.

Mål

- ✓ Ökat antal distansutbildningsplatser i länets kommuner från universitet och högskolor.
- ✓ Ökat antal deltagare vid genomförda KY-utbildningar i länet.
- ✓ Ökat antal företagare och anställda som vidareutbildar sig.²

² Tillväxtavtal för Örebro län 2000-2003, Utvecklingsrådet i Örebro län 1999

4. Projekten och dess resultat

Tillväxtakademin – First Net Academy

Projektägare

Nora kommun

Projekttid

20000401- 20021231

Finansiering (kr)

Finansiär	2000	2001	2002	Totalt
Nora kommun	64 924	342 312	240 606	647 842
Länsstyrelsen	0	145 000	55 000	200 000
Mål 2 Västra	64 924	487 312	295 606	847 842
Privat finansiering	0	440 000	210 000	650 000
Summa finansiering	129 848	1 414 624	801 212	2 345 684

Länsstyrelsens andel av totala kostnader 8,5 procent

Bakgrund och projektbeskrivning

Under 1999 beslutade sig Hjernet; Nora kommuns utvecklingscentrum för att bygga upp ett kvalificerat kompetenscentrum – Tillväxtakademin. Inom ramen för kunskapscentrat skulle det drivas tre olika projekt varav ett var First Net Academy. First Net Academy skulle skapa ekonomisk tillväxt genom att utveckla en ny lärandemiljö som fångade upp den globala dimensionen. I samverkan med ett antal företag skulle det utvecklas en öppen webbaserad utbildningsplattform som tog hänsyn till olika inlärningsstilar. I ämnet global strategisk marknadsföring avsåg man att samverka med Georgetown University. Nyskapande i utbildningsmodellen var användandet av webbaserad teknik för lärande. Utbildningsmodellen riktades mot nyckelpersoner i företag.

Projektets övergripande mål och syfte

Projektets övergripande mål och syfte var att utveckla en utbildningsmodell i ämnet global strategisk marknadsföring i samarbete med ett amerikanskt universitet och samtidigt erbjuda det lokala och regionala näringslivet kompetens inom ett tillväxtstrategiskt område.

Förväntat resultat

Indikator	Antal kvinnor	Antal män	Totalt
Deltagande personer	56	56	112

Övriga förväntade resultat

Starta kompetensöverföringsprojekt

Resultat

”Idén till projektet växte fram i frustration över Örebro universitets ointresse att skapa en marknadsföringsutbildning som är anpassad till näringslivets behov.”

Politiker och näringsliv i Bergslagsområdet beslöt att göra gemensam sak. Mot bakgrund av detta kan konstateras att projektet väl tagit fasta på att projektets verksamhet var efterfrågad och anpassad till näringslivets behov.

Organisationen i projektet har fungerat bra, man kom i gång i tid och lyckades på det stora hela att genomföra de aktiviteter man föresatt sig att genomföra. Däremot felkalkylerade projektet hur mycket tid och resurser som behövdes för att administrera.

Projektet har utvecklat en utbildningsmodell i ämnet global strategisk marknadsföring och kan därmed sägas ha klarat projektets första delmål. Projektets utbildningsdel har däremot inte genomförts och därmed ej heller de aktiviteter som skulle vara kopplade till utbildningens genomförande. Att kursen ej kunnat genomföras beror främst på att marknadsföringen av det första utbildningstillfället sammanföll med den 11:e september 2001. Intresset för utbildningen försvann fullständigt när höjdpunkten – examinationen i Washington inte längre upplevdes som något positivt.

Projektet gjorde även ett andra försök, vilket inte heller gav önskat resultat. Trots ett väl utvecklat koncept och professionella marknadsinsatser fick även detta försök för få deltagare. Vid diskussioner med företagare har det bland annat framkommit att kostnaden för kursen varit för hög.

Vad gäller de horisontella målen har projektet lagt mest tyngd på jämställdheten, genom att man intensivt arbetade med att försöka få med kvinnliga företagsledare.

Allt som allt kan fastställas att projektet inte bidragit till att förbättra vuxenutbildning i Örebro län. En kombination av olyckliga omständigheter man själva inte kunnat råda över, samt att prissättningen på utbildningen blev för hög, är de bakomliggande orsakerna till att projektet misslyckats. Det positiva som kommit ur projektet är att den kommunala vuxenutbildningen i Nora visade att man kunde åstadkomma något innovativt. Värt att notera i sammanhanget är också att det utbildningskoncept som projektet arbetade fram numera används av bland annat Skaraborgs regionförbund.

APeL – Forskning och utveckling i arbetsplatslärande

Projektägare

Arbetslivsinstitutet

Projektid

20010101-20031231

Finansiering (kr)

Finansiär	2001	2002	2003	Totalt
Arbetslivsinstitutet	956 500	773 500	775 500	2 285 500
Ljusnarsbergs Kommun	15 000	15 000	15 000	45 000
Lindesbergs Kommun	20 000	20 000	20 000	60 000
Nora Kommun	15 000	15 000	15 000	45 000
Hällefors Kommun	15 000	15 000	15 000	45 000
Filipstads Kommun	15 000	15 000	15 000	45 000
Karlskoga Kommun	20 000	20 000	20 000	60 000
Degerfors Kommun	15 000	15 000	15 000	45 000
Kristinehamns Kommun	20 000	20 000	20 000	60 000
Storfors Kommun	15 000	15 000	15 000	45 000
Länsstyrelsen Örebro Län	160 000	160 000	0	320 000
Länsstyrelsen Värmlands Län	80 000	80 000	80 000	240 000
Örebro läns landsting	160 000	160 000	160 000	480 000
Landstinget Värmlands Län	80 000	80 000	80 000	240 000
Mål 2 västra	1 586 500	1 403 500	1 245 500	4 235 500
Privat finansiering	60 000	90 000	120 000	270 000
Summa finansiering	3 233 000	2 897 000	2 931 000	8 741 000

Länsstyrelsens andel av totala kostnader 3,7 procent

Bakgrund och projektbeskrivning

Projektet initierades av Forskningsstation Bergslagen och startades som ett Mål 2 Bergslagenprojekt under 1999. ”Behovet av kompetenshöjande insatser i de små och medelstora företagen är stort och växande, men motsvaras inte av en efterfrågan på utbildning som stöd i företagens utvecklingsprocesser.” Projektet avsåg bygga upp ett regionalt forsknings och utvecklingscentrum för arbetsplatslärande. I samverkan med företag, anställda och olika utbildningsanordnare skulle nyskapande utvecklingsarbeten genomföras på arbetsplatsnivå i syfte att utveckla hållbara utvecklingsstrategier.

Projektets övergripande mål och syfte

Syftet var att fortsätta den uppbyggnad av ett regionalt forsknings- och utvecklingscentrum inom området arbetsplatslärande som påbörjades under år 2000 som ett Mål 2 Bergslagenprojekt. Centret skulle bidra till samverkan mellan olika utbildningsaktörer och regionens näringsliv i utvecklingen av pedagogik och metoder som möjliggör arbetsplatsförlagd individ- och verksamhetsinriktad utbildning. Målsättningen var att utveckla hållbara former för arbetsplatslärande tillsammans med regionens små och medelstora företag, kommunala lärcentra och olika utbildningsanordnare, samt att genom interaktiv forskning bidra till den generella kunskapsbildningen inom området arbetsplatslärande och på olika sätt sprida denna kunskap på både regional och nationell nivå.

Förväntat resultat

Indikator	Antal kvinnor	Antal män	Totalt
Samverkansprojekt			13
Deltagande personer	20	20	40
Utbildningar			3

Övriga förväntade resultat

Det skulle initieras totalt 7 större långsiktiga FoU-projekt med extern finansiering. Efter projekttiden skulle minst 7 doktorander vara kopplade till APeL och bedriva sina forskarstudier inom de olika projektens ramar, Minst 40 företag som deltar i FoU-projekten skulle ha utvecklat hållbara metoder för ett kontinuerligt arbetsplatslärande. Det skulle göras totalt 9 insatser i långsiktiga utvecklingsprojekt initierade och drivna i samverkan mellan lärcentra i projektkommunerna. Dessa insatser och projekt ämnade resultera i ny kunskap om lärcentras roll i den regionala infrastrukturen för vuxnas möjlighet till lärande i arbetslivet.

I totalt 6 lokala utvecklingsprojekt som initierats av företag och eller olika utbildningsaktörer skulle det vara FoU-medverkan från APeL. Detta avsåg att leda till ny kunskap om olika förutsättningar för arbetsplatslärande. Det skulle också genomföras 15 kortare FoU-insatser i lokala utvecklingsarbeten på arbetsplatsnivå, vilket ämnade leda till ny kunskap om olika förutsättningar för arbetsplatslärande.

Resultat

Organisationen i projektet har fungerat tillfredställande. För att få projektet att fungera så optimalt som möjligt tillsattes en styrgrupp med representanter från arbetsmarknadspartner, myndigheter och forskare. Den breda representationen i styrgruppen skapade inte endast en bra organisation i projektet utan hjälpte också projektet att få legitimitet.

Projektet har utvecklats över förväntan avseende resultat och har i allt väsentligt genomförts i enlighet med syfte och mål. APeL är i dag ett etablerat regionalt forsknings- och utvecklingscentrum. Masugnen har gått i bräschen för att reformera vuxenutbildningen och har blivit en förebild för utbildningsaktörer. Efterfrågan har fått APeL att växa mer än man trodde från början och man har blivit bredare i sin inriktning än avsikten var från början. Från början var det tänkt att verksamhet skulle bestå av kompetensområdet arbetsplatslärande men har efter hand vidgats till även nätverk och partnerskap.

Projektet har bidragit till att formen och pedagogiken för distansutbildning utvecklats genom att man skapat ökad förståelse för förutsättningar för distansutbildning och arbetsplatslärande.

Trots att projektet varit framgångsrikt bygger inte verksamheten på att den varit efterfrågad i regionen. Inte heller tycks APeL ha haft någon större framförhållning när det gäller att säkra verksamhetens fortlevnad efter projektidens slut. Tanken att stå på egna ben växte fram successivt. Från början var idén att låta verksamheten tas över av en ekonomisk förening med universitetet i Linköping och Örebro som ägare.

Projektet kan indirekt sägas ha arbetat med att stärka jämställdheten inom utbildningsväsendet genom att man utvecklat metoder för att stärka marginaliserade gruppers ställning.

Sammanfattningsvis kan sägas att projektet lyckats över förväntan. Att ha tillgång till ett forsknings- och utvecklingscentrum för arbetsplatslärande, nätverk och partnerskap är en stor tillgång för länets utbildningsaktörer. Projektets framgång bygger till stora delar på att man tidigt identifierade ett forskningsområde där det saknades kunskaper.

Lärcenter i Degerfors kommun

Projektägare Degerfors kommun

Projektid 20010101-20030331

Finansiering (kr)

Finansiär	2001	2002	2003	Totalt
Degerfors kommun	510 000	635 000	135 000	1 280 000
Länsstyrelsen	265 000	145 000	80 000	490 000
Arbetsförmedlingen i Degerfors	165 000	260 000	55 000	480 000
Mål 2 Västra	625 000	695 000	270 000	1 500 000
Privat finansiering	75 000	100 000	25 000	200 000
Summa finansiering	1 640 000	1 835 000	475 000	3 950 000

Länsstyrelsens andel av totala kostnader 12,4 procent

Bakgrund och projektbeskrivning

”Utbildningsnivån i Degerfors kommun är lägre än riksgenomsnittet. Det finns en tendens bland invånarna att inte se utbildning som en viktig företeelse. Därför är det angeläget att bryta denna tendens. Valmöjligheterna vad gäller utbildningsalternativ för den enskilde individen är begränsade. Det gäller utbildningar på alla nivåer. Den enda högskoleutbildning på distans är idrott med inriktning mot fotboll som startade i januari 2001. Det handlar om ett samarbete mellan Örebro universitet och Fotbollsakademin i Degerfors. Lärarna inom den kommunala vuxenutbildningen tjänstgör också på ungdomsgymnasiet. Det har inneburit vissa svårigheter, framför allt schematekniskt, att kunna erbjuda flexibla utbildningslösningar i någon större omfattning.”

Projektet syftade till att bygga upp ett lärcentra och att skapa ett fungerande nätverk med andra lärcenter och aktörer som har betydelse för verksamheten. Lärcentrat avsåg att handlägga, samordna och utföra flera olika nivåer av vuxenutbildning.

Projektets övergripande mål och syfte

Efter två års projektid skulle det i Degerfors finnas ett väl fungerande lärcentrum som kunde tjänstgöra som mötesplats och kompetensutvecklare i kommunen. Syftet var att i Degerfors utveckla organisation, infrastruktur och metoder så att kompetensutveckling för alla vuxna skulle fungera som ett viktigt verktyg för tillväxt i kommunen. Detta innebar att projektet skulle skapa en lärande miljö för alla, där det utnyttjas nya metoder, flexibla arbetsformer och modern teknik.

Förväntat resultat

Indikator	Antal kvinnor	Antal män	Totalt
Nya arbetstillfällen	2	2	4
Bevarade arbetstillfällen	3	2	5
Deltagande personer	175	175	350
Integrationsprojekt Samverkan med stiftelsen Activa i Karlskoga	6	6	12

Övriga förväntade resultat

Projektet skulle initiera 6 samverkansprojekt, samt samverka med lärcentra i Region Östra Värmland, Fotbollsakademin och Entreprenörscentrum i Degerfors.

- 10 arbetstillfällen skulle finnas cirka 1 år efter att projektet är avslutat.
- 5 arbetstillfällen skulle bevaras i de olika deltagande företagen cirka 1 år efter att projektet är avslutat.
- Utvecklande av nätverk med andra kommuner och utbildningsanordnare.
- Anordnande av möten och seminarier som vänder sig till olika aktörer inom och utanför kommunen för information om projektet samt erfarenhetsutbyte.
- Förbättrad infrastruktur för utbildningsinsatser i kommunen.
- Höjd utbildningsnivå i kommunen

Resultat

Projektet har jobbat med både en styrgrupp och en referensgrupp. I styrgruppen har funnits kommunfolk, medan referensgruppen består av representanter för näringslivet och Arbetsförmedlingen. En svårighet för projektet har varit att man legat under kommunstyrelsen, medan övrig utbildning legat under utbildningsförvaltningen.

Lärcentrat är i dag uppbyggt och fungerar någorlunda tillfredställande. Efterfrågan på verksamheten har varit svag vilket medfört att verksamheten fått ekonomiska problem. Framför allt har efterfrågan på uppdragsutbildning inte varit vad man räknat med. Lärarna som arbetar på lärcentrat är samma lärare som arbetar på gymnasieskolan vilket gör det svårt att få ihop scheman. Antalet förväntade nya och bevarade arbetstillfällen ligger ungefär i linje med det planerade, medan man inte mäktat med att skapa så många samverkans- och integrationsprojekt som man föresatt sig.

Projektet har testkört och utvärderat webb-baserade utbildningar, men utan att det skapats varaktiga utbildningar. Arbetsplatsförlagda utbildningar har man inte arbetat med. Projektet uppger:

”det tar tid att få med alla på vagnen, alla i organisationen är inte intresserade av att arbeta flexibelt”.

Vad beträffar de horisontella målen har en grundläggande datautbildning för långtidssjukskrivna kvinnor startats. Integration och miljö har inte implementerats i någon större omfattning.

Den samlade bilden av projektet är att man lyckats bygga upp ett lärcentra av mer traditionell karaktär med ett fast utbud av kurser. Det är därför inte förvånande att lärcentrat i dag har svårt att möta näringslivets behov av flexibla kompetensutvecklingslösningar. Huruvida projektet långsiktigt blir lyckat beror på om man hittar formen för hur man skall jobba vidare. En nyckelfråga inför framtiden är också att man får i gång uppdragsutbildningen, så att man får större möjlighet att stå på egna ben.

Kunskapens hus i Laxå

Projektägare Laxå kommun

Projektid 20010630-20040701

Finansiering (kr)

Finansiär	2001	2003	2003	2004	Totalt
Laxå kommun	158 000	7 178 856	812 746	434 802	8 584 404
Sydnärkes utbildningsförbund	289 664	636 750	636 750	319 500	1 612 500
Länsstyrelsen	125 000	0	150 000	75 000	350 000
Örebro universitet	73 650	147 300	147 300	73 650	441 900
Mål 2 Västra	433 526	5 308 604	1 188 708	606 180	6 520 284
Privat finansiering	114 000	196 500	196 500	82 500	589 500
Summa finansiering	1 193 840	13 468 010	3 132 014	1 591 632	19 385 496

Länsstyrelsens andel av totala kostnader 2,3 procent

Bakgrund och projektbeskrivning

”Laxå är en kommun med ett väl utvecklat näringsliv med många företag med hög teknologi, vilket kräver underhåll och en ständig utveckling. Den eftergymnasiala utbildningsnivån är emellertid låg i jämförelse med länet och riket.”

Projektet Kunskapens hus avsåg att samordna vuxenutbildningen för att tillgodose näringslivets behov. Med gemensamma lokaler i Kunskapens hus, utbildningsutrustning och lärare skulle det skapas positiva synergieffekter som gav möjlighet att möta olika typer av utbildningsbehov. Näringslivets organisationer skulle också ha sin hemvist i huset tillsammans med Örebro universitet, olika utbildningsanordnare samt intresseorganisationer med koppling till näringslivet. Två projektledare skulle anställas i projektet, den ena med koppling till näringslivet och den andra med koppling till utbildningsväsendet.

Projektets övergripande mål och syfte

Projektets övergripande mål var att:

- ✓ Höja utbildningsnivån för att tillgodose näringslivets behov.
- ✓ Förenkla samverkan mellan olika utbildningssamordnare.
- ✓ Skapa en gemensam mötesplats för näringslivets aktörer och utbildningssamordnare.
- ✓ Utveckla industriprogrammet till flera utbildningar inom de nischer som är väsentliga för utvecklingen av näringslivet i regionen.

Kunskapens hus skulle bli en mötesplats dit näringslivets olika aktörer knöts för att tillsammans med utbildningsanordnare skapa nätverk för ett positivt och progressivt utbildningsklimat. Syftet var att skapa förutsättningar för att möta näringslivets behov av kompetensutveckling i Laxå kommun.

Förväntat resultat

Indikator	Antal män	Antal kvinnor	Totalt
1. Nya arbetstillfällen	15	25	40
2. Bevarade arbetstillfällen	50	30	80

Övriga förväntade resultat

- ✓ Efter projektet när utbildningarna startar, kommer Laxå inom fem år att höja sin genomsnittliga kompetensnivå till rikets nivå.
- ✓ Kvinnor ska få en bättre chans till arbete inom tekniksektorn genom ökande möjligheter till utbildning och deltagande i nätverk i Kunskapens Hus.

Resultat

Organisatoriskt har projektet arbetat med två operativa projektledare stödda av en styrgrupp med representanter från näringslivet och kommunen. Arbetet har flutit på tillfredställande förutom att uppförandet av byggnaden tagit mer tid och kraft än man beräknat.

Näringslivet i Laxå har varit delaktiga i projektet. Laxå kommun har många spjutspetsföretag, som är beroende av att ligga i framkant av utvecklingen. Många av dessa företags viktigaste konkurrensmedel är därför kompetens.

Måluppfyllelsen inom projektet varierar. Projektet har lyckats bra med att samla all vuxenutbildning under ett och samma tak, vilket effektiviserat användning av lokaler, teknik och personal. Kunskapens hus har också utvecklats till att bli en mötesplats där skolvärlden möter näringslivet. ”På Kunskapens hus träffar du inte bara dina studiekamrater, utan du träffar även näringslivet, vilket skapar nya kontaktytor.” Exempelvis så utnyttjas Kunskapens hus av företagen för att arrangera videokonferenser, vilket sparar mycket tid och pengar åt företagen.

Man har inte kommit så långt med att samordna näringslivets kompetensutvecklingsbehov, då företagen under den lågkonjunktur som rått har svårt att motivera utbildningsinsatser samtidigt som man säger upp anställda. Det område som det skett viss samordning inom är en designutbildning.

En viss höjning av utbildningsnivån för att tillgodose näringslivets behov har skett genom den KY-utbildning i industriell automation som ungefär 80 personer genomgått. Däremot har projektet inte mäktat med att utveckla industriprogrammet i den omfattning man föresatt sig.

Det totala utfallet av nya arbetstillfällen ligger långt under det planerade. Projektet har genererat 12 nya arbetstillfällen, att ställa mot de 40 förväntade. Det magra utfallet hänger samman med att Laxås företag är internationellt inriktade och att de därmed drabbats hårt av den svaga världskonjunkturen.

Projektet har bidragit till integration genom att invandrade personer som genomgått KY-utbildningen i industriell automation fått arbete. I Kunskapens hus finns projektet Kvinnofart som arbetar med att ge råd till kvinnliga företagare. När det gäller miljö har inga direkta insatser genomförts.

Den samlade bilden är att projektets styrka ligger i den starka näringslivskopplingen, det är få projekt som har lyckats förankra näringslivets behov lika bra. Att vara en liten kommun kan i många fall vara en nackdel, men kan också vara en fördel när det gäller att få alla att dra åt samma håll. Däremot har man inte kommit särskilt långt avseende den pedagogiska delen. Kunskapens hus behöver utveckla distansutbildningarna och hitta lösningar för arbetsplatsförlagda utbildningar. För att säkra verksamheten långsiktigt behöver man också komma i gång bättre med att sälja uppdragsutbildningar till företag. Kunskapens hus har i dag en positiv trend när det gäller bokningar av lokaler och konferenser. Projektets bidrag till att förstärka vuxenutbildningen hittills är inte så stor. På sikt kan däremot Kunskapens hus bli den katalysator som lyfter utbildningsnivån i kommunen och därmed skapar bättre förutsättningar för näringslivets konkurrenskraft.

Mötesplats Masugnen

Projektägare Lindesbergs kommun

Projekttid 20010901-20040831

Finansiering (kr)

Finansiär	2001	2002	2003	2004	Totalt
Lindesbergs kommun	133 000	400 000	400 000	267 000	1 200 000
Länsstyrelsen	134 000	400 000	400 000	266 000	1 200 000
Örebro läns landsting	50 000	150 000	150 000	100 000	450 000
Örebro universitet	83 000	250 000	250 000	167 000	750 000
Mål 2 Västra	400 000	1 200 000	1 200 000	800 000	3 600 000
Privat finansiering	59 000	136 000	185 000	210 000	590 000
Summa finansiering	859 000	2 536 000	2 585 000	1 810 000	7 790 000

Länsstyrelsens andel av totala kostnader 15,4 procent

Bakgrund och projektbeskrivning

”Enligt Högskolelagen skall landets högskolor samverka med det omgivande samhället och informera om sin verksamhet, den så kallade tredje uppgiften. I mars 2000 presenterade Högskoleverket rapporten ”Högskolans arbete med sin samverkansuppgift”. Rapporten säger att lärosätena kan bli tydligare i sin kommunikation med omvärlden. Det behövs till exempel tydligare ”ingångar” till högskolan och en tydligare struktur för samverkan med näringslivet. Antalet ”mötesplatser” för samverkan måste öka. Det finns behov av regionala modeller för samverkan. Tidigare avsatta resurser för kontaktsekreterare har varit för knappa för att få ett lyckat resultat. Den så viktiga uppsökande verksamheten har inte kunnat genomföras i nödvändig omfattning.” Visionen för Lärcentrum Masugnen inklusive verksamheten i ”Mötesplats Masugnen” var att bli en funktion för att serva näringslivet med stöd och service för all kompetensutveckling.

Projektet delades in i fyra olika delar. Dessa var:

- ✓ **Genomföra**
Mötesplats Masugnen skulle genomföra seminarier, konferenser, frukostmöten, temakvällar, ”workshops” och kompetensutveckling.
- ✓ **Samverka**
Mötesplats Masugnen skulle samverka med egna befintliga nätverk, nätverk mellan olika företag, OIC och Net City, externa utbildningsanordnare, befintlig forskning och utveckling inom utbildningssidan och producenter av moderna utbildningsmaterial.
- ✓ **Förmedla**
Mötesplats Masugnen skulle förmedla produktutvecklingsstöd, teknikspridning, internationella kontakter, entreprenörskap, ”traineeverksamhet”, företagsstöd, praktikplatser, rekryteringskontakter, examensarbeten, doktorandinsatser och industridoktorander.

✓ Skapa

Mötesplats Masugnen skulle skapa nya utvecklingsprojekt, forum för framtidsfrågor, intranetportal för samverkan, flera distansutbildningar, nya utbildningsmaterial för flexibla utbildningar, möjligheter för företagsförlagd utbildning och intresse för flexibla utbildningsinsatser.

Projektets övergripande mål och syfte

Projektet avsåg skapa en mötesplats för näringslivsutveckling i Lindesbergs kommun genom samverkan mellan Örebro Universitet/samverkanskansliet, näringslivet och Lärcentrum Masugnen. En effektiv resurs, funktion och struktur skulle skapas för koordinering mellan olika utbildare och näringsliv. Universitetets kanaler till näringslivet skulle utvecklas så att en väl fungerande och överförbar modell kunde skapas för näringslivsutveckling i enlighet med universitetets samverkansuppdrag, den så kallade tredje uppgiften. Målgruppen var små- och medelstora företag i Lindesbergs kommun och för kommunen presumtiva nya företag. Målet var att Mötesplats Masugnen skulle bli det naturliga valet och resursen för utbildning och utveckling av företagen i Lindesberg vad gäller akademisk nivå. Genomförande av detta projekt antogs bidra till det övergripande målet, att skapa en ”mötesplats” för stöd och service till näringslivet i norra länsdelen gällande all kompetensutveckling.

Förväntat resultat

Indikator	Antal kvinnor	Antal män	Totalt
Företag i nätverk eller samverkansprojekt	8	12	20
Deltagande personer	30	30	60

Övriga förväntade resultat

Resultatspridning av projektet skulle ske genom seminarier, goda exempel som kontinuerligt marknadsföring av resultaten, tidningsartiklar med återkommande frekvens, internetportal och andra webbsidor som uppdateras kontinuerligt.

Resultat

Projektet har haft både en styrgrupp och en referensgrupp. I styrgruppen har suttit representanter för projektets medfinansierare, medan referensgruppen bestått av representanter från näringsliv och fack. Näringslivets representation i referensgruppen har givit projektet tyngd i samband med kontakter med företag. Organisatoriskt har projektet på det stora hela fungerat bra.

Projektet har kommit en bra bit på väg att nå det övergripande målet. Masugnen är på väg att bli en mötesplats för näringslivsutveckling i Lindesberg. Företagen kommer i dag i större utsträckning än tidigare till Masugnen när de behöver utbildning. Det tar tid att bygga upp förtroendet mellan skolvärlden och näringslivet. Verksamheten fungerar i dag tillfredställande men kan bli ännu bättre.

Projektet har arbetat aktivt med seminarier, konferenser etcetera. Näringslivet i Lindesberg har via aktiviteter, personliga kontakter, annonser och annan kommunikation fått information om vilka resurser Masugnen och Örebro universitet kan utgöra. Projektet har vidare stärkt relationerna mellan Masugnen och universitetet. Relationer har skapats och fördjupats, vilket förmodligen kommer att underlätta framtida samarbete.

Den del av aktivitetsplanen man inte kommit så långt med är förmedlingsdelen. Projektets plan på detta delområde var allt för ambitiöst upplagd och har därför inte varit möjlig att fullfölja.

I samarbete med Örebro universitet och företag har projektet utvecklat flera webb-baserade utbildningar, bland annat i juridik. Projektet har också utvecklat en industriteknisk utbildning i samarbete med företagen. Denna utbildning är till hälften arbetsplatsförlagd. Mot bakgrund av detta kan konstateras att projektet bidragit till att förstärka och utveckla vuxenutbildningen vid Masugnen.

Projektet bygger inte på att verksamheten varit efterfrågad. Däremot har man varit noggrann med att stämma av med näringslivet innan man startade projektet. Det verkar också ha funnits ett långsiktigt tänkande i projektet – tanken har hela tiden varit att skapa en varaktig struktur. Den ekonomiska verkligheten har dock inneburit att Masugnen inte klarar att genomföra lika mycket aktiviteter som under projekttiden.

Projektet har väl implementerat de horisontella målen i verksamheten. Till exempel har man skapat ett nätverk för kvinnliga företagare, vilket efterlysts i Örebro läns tillväxtavtal.

Den samlade bilden av projektet är att det bidragit till att Masugnen kommit längre än vad andra lärcentra i länet har kommit när det gäller distansutbildningar och arbetsplatsförlagd utbildning. Projektet har också bidragit till att Örebro universitet har en fungerande modell för samverkan med kommunerna.

SKKa – Struktur och Kompetens i Karlskoga

Projektägare Karlskoga kommun

Projektid 20010214-20030630

Finansiering (kr)

Finansiär	2001	2002	2003	Totalt
Karlskoga kommun	103 200	100 000	0	203 200
Näringsdepartementet	330 800	682 800	512 250	1 525 850
Länsstyrelsen	150 000	86 200	0	236 200
Örebro universitet	50 000	200 000	200 000	450 000
Karlskoga Folkhögskola	100 000	0	0	100 000
Mål 2 Västra	734 000	1 069 000	712 250	2 515 250
Privat finansiering	25 000	50 000	25 000	100 000
Summa finansiering	1 493 000	2 188 000	1 449 500	5 130 500

Länsstyrelsens andel av totala kostnader 4,6 procent

Bakgrund och projektbeskrivning

”Karlskoga har en lång tradition inom områdena musik och multimedia där flera företag redan är verksamma. En satsning på upplevelseindustrin kan skapa det kreativa kluster som företag inom branschen efterfrågar. Den traditionella upplevelseindustrin med delområden som film, bild, musik, konst, TV- radio, arkitektur, mode och så vidare kompletteras i snabb takt med de nya delområdena edutainment, upplevelseturism, dataspel/TV-spel, new performing arts, nya medier etcetera. En omvärldsanalys som genomförts för Karlskoga visar på behovet av kompetenshöjande insatser och skapandet av strukturer som gynnar nyetablering av företag. En utbildning för upplevelseindustrin ska startas i lokaler som tillhör Karlskoga Folkhögskola och som utrustats och inretts för ändamålet.”

Projektet skulle utveckla lokala utbildare och lärcentra och därmed bidra till samverkan mellan företag i regionen och de båda universiteterna i Örebro och Karlstad. Projektet skulle också arbeta med att skapa strukturer för ett växande kluster inom informations- och kommunikationsteknologin. Örebro universitet avsåg att med början våren 2002 förlägga 24 utbildningsplatser inom området Digital mediedesign med teknisk inriktning till Karlskoga. Karlstads universitet förväntades bidra i första hand med föreläsare och spetskompetens.

Projektets övergripande mål och syfte

Projektet skulle skapa strukturer för etablering av universitetsutbildning inom upplevelseindustrin i Karlskoga. Projektet skulle också ta tillvara och utveckla den kompetens som finns hos lokala företag, vilket antogs underlätta näringslivets rekrytering av högre utbildad personal. Projektet vände sig i första hand till ungdomar med intresse inom denna sektor och tekniker som friställts.

Förväntat resultat

Indikator	Antal kvinnor	Antal män	Totalt
Deltagande personer	24	24	48
Nya utbildningar			1

Övriga förväntade resultat

”Ett regionalt kluster inom IKT (Informations- och Kommunikationsteknologi) ska växa fram, vilket resulterar i stimulans för den regionala näringslivsmiljön och cirka 25 nya arbeten inom upplevelseindustrin. Samarbete mellan företag i regionen och universitetet i Örebro och Karlstad. Utvidgade internationella kontakter, vilket bidrar till att riva kulturella murar och skapar en innovativ utbildningsmiljö.”

Resultat

Organisationen i projektet har fungerat mycket bra tack vare den styrgrupp som upprättades. I styrgruppen fanns representanter från det lokala näringslivet, kommunen, Örebro universitetet, samt elever från folkhögskolan. Styrgruppens främsta förtjänst var att den bidrog till att man kunde identifiera efterfrågan och behov, så att utbildningen blev näringslivsanpassad. En utgångspunkt i projektet var därför att utbildningen inte skulle bli alltför akademisk, ”studenterna skall ju få jobb”.

Projektet har nått det övergripande målet att etablera en yrkeshögskoleutbildning i mediedesign. Utbildningen omfattar 80 högskolepoäng och tillhandahålls av Campus Karlskoga. Att slussa över utbildningen till Campus Karlskoga var en målsättning från första början då tanken hela tiden har varit att det skall bli en universitetsutbildning. Det har varit fler sökande till utbildningen än vad som har varit möjligt att ta emot. Vid antagningen till utbildningen har man förutom de sedvanliga betygen använt sig av intervjuer och praktiska tester.

Utbildningen som projektet tagit fram har också bidragit till bevarande och skapande av nya arbetstillfällen inom upplevelseindustrin i Karlskoga. Utan utbildningen hade förmodligen inte företaget KM studio AB kunnat expandera så mycket i Karlskoga. Utbildningen har varit avgörande för att förse företaget med kvalificerad arbetskraft. Indirekt har projektet också skapat arbetstillfällen genom att en underleverantör växt som en effekt av expansionen hos KM studio AB.

Folkhögskolan har endast en vag uppfattning om hur många av studenterna som genomgått utbildningen som fått jobb. Det enda man vet är att ett antal elever rekryterats av KM studio AB i Karlskoga.

Ett nätverk har vuxit fram mellan folkhögskolan, kommunen, näringsliv och Örebro universitet. I och med detta har den isolation från övriga samhället som folkhögskolan tidigare levit i hävts. I dag finns kanaler där näringslivet kan föra fram sina önskemål till folkhögskolan.

När det gäller de horisontella målen har fokus legat på jämställdhet. Det marknadsföringsmaterial som tagits fram för mediedesignutbildningen har varit utformat så att det inte skall ”skrämna” flickor. Man har därför medvetet tonat ned teknikinnehållet i utbildningen.

Sammanfattningsvis kan sägas att projektet lyckats väl med att etablera mediedesign utbildningen. En styrka i projektet har varit näringslivsanpassningen, där man utnyttjat den stora kunnigheten kring teknik som finns i Karlskoga. Utbildningen har också höjt utbildningsnivån hos arbetskraften. Utbildningens effekter på näringslivet i Karlskoga har i stort sett varit kopplade till ett företag. Man kan därför inte säga att projektet i någon större omfattning bidragit till framväxten av ett kluster inom upplevelseindustrin i Karlskoga.

Distansutbildning i Bergslagen

Projektägare

Distansutbildning i
Bergslagen/Ludvika kommun

Projekttid

20010401-20041231

Finansiering

Finansiär	2001	2002	2003	Totalt
Länsstyrelsen	97 500	82 500	100 000	280 000
Lindesbergs kommun	97 500	64 500	63 000	225 000
Mål 2 Västra	195 000	147 000	163 000	505 000
Privat finansiering	0	40 000	80 000	120 000
Summa finansiering	390 000	334 000	406 000	1 130 000

Länsstyrelsens andel av totala kostnader 24,8 procent

Bakgrund och projektbeskrivning

”Kraven på utbildad arbetskraft ökar och inom arbetslivet talas om personlig utveckling, fortbildning och kompetensutveckling. För att öka attraktionskraften hos företag i Bergslagen och samtidigt höja kompetensen inom företagen kan en arbetsplatsförlagd utbildning vara ett medel.”

I projektet skulle man ta fram och testa utbildningar för handledare inom företag, samt bygga upp individuellt anpassade modeller för arbetsplatsförlagt lärande. Projektet skulle också utveckla olika förberedande utbildningar med olika inriktningar, samt utveckla ett minilärcentra.

Projektets övergripande mål och syfte

Projektets övergripande mål och syfte var att utveckla metoder och modeller för att skapa förutsättningar för ett kontinuerligt arbetsplatsförlagt lärande i företagen i Bergslagsregionen.

Förväntat resultat

Indikator	Antal kvinnor	Antal män	Totalt
Samverkansprojekt			5
Deltagande personer	17	47	64
Nya utbildningar			5

Övriga förväntade resultat

Ett nytt arbetstillfälle samt ett bevarat arbetstillfälle.

Resultat

Organisationen i projektet har fungerat bra, trots att projektet har bytt projektägare under resans gång. Från början var den ekonomiska föreningen Distansutbildning i Bergslagen projektägare. Fördelen med den ekonomiska föreningen som projektägare var de snabba och effektiva beslutsvägarna, medan nackdelen var föreningens begränsade ekonomiska utrymme. Det begränsade ekonomiska

utrymmet hos den ekonomiska föreningen tvingade fram projektägarbytet. Ludvika kommun tog över efter ungefär halva projekttiden.

Projektet har nått sitt övergripande mål genom att man utvecklat metoder och modeller för efterfrågestyrd kompetensutveckling. Däremot har man inte fullt ut nått de förväntade resultaten vad gäller de resultatindikatorer som sattes upp för projektet. Antalet samverkansprojekt och antalet deltagande personer når inte de förväntade.

Utbildningarna som tagits fram ges nu vid lärcentra i kommunerna, Avesta, Borlänge, Lindesberg, Ludvika och Sandviken. Utbildningarna är behovs- och efterfrågestyrda, vilket innebär att de anpassas efter företagets speciella behov, samt att de endast ges när de är efterfrågade. Genom projektet har kommunernas lärcentra ökat sin kompetens och därmed sina möjligheter att vara en resurs för näringslivet. Ett konkret exempel på hur projektet bidragit till kompetenshöjning hos arbetskraften är en specialdesignad distansutbildning som togs fram för Guldsmedshyttebruk AB.

I korthet är historien denna: Guldsmedshyttebruk AB har med jämna mellanrum ett behov av att vidareutbilda sin personal i gjuteri. Den enda gjuteriskolan i landet finns i Jönköping, vilket innebär att den personal som skall vidareutbildas måste åka i väg flera dagar i sträck, vilket innebär ett produktionsbortfall för bruket. Problemet löstes genom att man i samarbete med Gjuteriskolan i Jönköping tog fram en distansutbildning som innebar att de anställda inte behövde lämna sin arbetsplats överhuvudtaget.

När det gäller de horisontella målen har man tagit fram en svenskakurs för målgruppen invandrare. I Bergslagen är männen mer obenägna att vidareutbilda sig, genom att erbjuda kompetensutveckling på arbetsplatserna främjar projektet jämställdhet mellan könen. Miljöaspekten har inte beaktats i projektet.

Sammanfattningsvis kan sägas att projektet är väl genomfört, även om man inte mäktat med alla aktiviteter man föresatt sig. Projektets styrka är att det är byggt nerifrån, det är näringslivet som har formulerat behoven. Merparten av utbildningarna som tagits fram ges vid lärcentra utanför Örebro län. Detta innebär att projektets betydelse för vuxenutbildningen i Örebro län inte är särskilt stor. Det är fortfarande så att den geografiska närheten spelar stor roll, trots att utvecklingen gått framåt när det gäller distansutbildning.

Måltid – Teknik - Design

Projektägare Hällefors folkhögskola

Projektid 20030901-20040630

Finansiering (kr)

Finansiär	2003	Totalt
Hällefors folkhögskola	148 000	148 000
Länsstyrelsen	207 000	207 000
Örebro läns landsting	100 000	100 000
Summa finansiering	455 000	455 000

Länsstyrelsens andel av totala kostnader 45,5 procent

Bakgrund och projektbeskrivning

”I kommunens strategi för utveckling av det nya Hällefors anges tre framtidsområden, teknik, måltid samt design och kultur. Hällefors folkhögskola grundades 1 juli 2000 och är en del i omvandlingsarbetet i Hällefors från skogs- och stålindustri till måltidsindustri och besöksnäring. Hällefors kommun tillsammans med Arbetarteaterförbundet bildade skolan och skolans ledord är ”stärka människan och klargöra tingen”. Vid skolan finns grundläggande gymnasieutbildning (allmän linje), form- och designutbildning, scenografilinje samt teaterpedagogiklinje.”

Tanken med projektet var att genomföra en förstudie (kartlägga, utreda förutsättningar och utveckla kurserna), samt ta fram underlag för tre nya utbildningar vid Hällefors folkhögskola inom måltid, teknik och design. Projektet skulle ge möjlighet att erbjuda utbildningsalternativ på fler nivåer än tidigare.

Projektets övergripande mål och syfte

Projektet syftade till att genom en förstudie kartlägga, utreda förutsättningar och utveckla kurserna, samt ta fram underlag för tre nya och, enligt sökanden unika, utbildningar vid Hällefors folkhögskola inom måltid, teknik och design. Detta förmodades förstärka profilen av Hällefors som en plats för utbildning och utveckling.

Förväntat resultat

Underlag skulle tas fram för tre utbildningar, vilka skulle realiseras i januari eller i augusti/ september 2004. (folkhögskolelinje om måltid, allmän linje inom industriteknik, företagsförlagd förberedande formgivning-/designutbildning)

Resultat

Målen som handlar om kartläggning, utredning och utveckling av tre nya kurser vid folkhögskolan är uppfyllda. Däremot har det endast varit ett fåtal sökande till de långa kurserna (industriteknik och måltid) vilket innebär att satsningarna hittills inte

burit frukt. Det är i dagsläget oklart om och när de framtagna utbildningarna åter kommer att erbjudas i kursutbudet. För närvarande är skolans ekonomi för svag för att man ska våga satsa på kurserna. På sikt är dock tanken att industrilinjens och måltidslinjens skall ingå i det ordinarie kursutbudet. Den arbetsplatsförlagda kursen i design och formgivning finns däremot med i kursutbudet.

Trots det svaga intresset för kurserna har projektet jobbat hårt med marknadsföringen, bland annat har man deltagit vid mässan ”Yrke-utbildning-framtid” i Örebro. Ett flygblad har också distribuerats till samtliga hushåll i Hällefors, Nora och Filipstads kommuner. Man har även haft annonser i Dagens Nyheter, Metro, Kommunalarbetaren, ICA-kuriren och Land.

Kurserna som har tagits fram har koppling till det lokala näringslivet. Måltid och design är två av Hällefors kommuns profilområden. Industrin har också ett starkt fäste i kommunen.

En positiv bieffekt av projektet är att folkhögskolan mer än tidigare ser möjligheter. Projektet har medfört ett mer kreativt synsätt som gör det lättare att utveckla verksamheten på Folkhögskolan. Rörande de horisontella målen kan konstateras att projektet har arbetat i enlighet med de beskrivningar som angavs i ansökan.

Sammanfattningsvis kan sägas att projektet hittills inte bidragit till att förbättra eller att skapa en mer flexibel vuxenutbildning i Örebro i län. Projektets uteblivna framgång bygger på att man inte stämt av efterfrågan, alternativt att marknadsföringsinsatserna inte nått målgruppen.

Webb-kurser för små livsmedelsproducenter

Projektägare IUC för Måltiden AB

Projekttid 20030218-20041001

Finansiering (kr)

Finansiär	2003	2004	Totalt
Länsstyrelsen	330 000	151 000	481 000
Örebro läns landsting	140 000	60 000	200 000
Hällefors kommun	72 000	18 000	90 000
Privat finansiering	9 000	3 000	12 000
Summa finansiering	551 000	232 000	783 000

Länsstyrelsens andel av totala kostnader 61 procent

Bakgrund och projektbeskrivning

”Måltidsområdet har i tillväxtavtalet för Örebro län utpekats som ett prioriterat område. En länsmåltidsgrupp arbetar för utveckling av regionens måltidskluster. För en stark näringslivsutveckling är igångsättandet av nya livsmedelsföretag och utveckling av små synnerligen angeläget. Projektet utgår från att gruppen små livsmedelsföretag, vanligtvis har sin verksamhet och är hemmahörande på småorter och i glesbygd. Gruppen har därför stor spridning i regionen och relativt långa avstånd till gemensamma aktiviteter. Detta gör att webb-baserade utbildningar är ett synnerligen intressant område för att stödja små livsmedelstillverkare och bistå nya.”

Tanken med projektet var att skapa en virtuell och Internetbaserad plattform för flexibel vuxenundervisning, samt kompetensutveckling riktad mot småföretagare inom måltidsområdet. Genom nyttjandet av Internet som komplement till traditionella seminarier och kurser väntades småföretagarna få tillgång till kunskap och information oberoende av tid och rum.

Övergripande mål och syfte

Syftet var att ta fram webbkurser som utbildnings- och kompetensstöd till målgruppen små livsmedelsproducenters behov och arbetssituation. Målen var att:

- ✓ Stötta de små livsmedelsproducenterna i uppstart av ny verksamhet.
- ✓ Stärka de små livsmedelsproducenternas förmåga till utveckling.
- ✓ Skaffa erfarenheter för att kunna gå vidare och utveckla utbildningsprogram för en nationell marknad.
- ✓ Öka regionens attraktivitet som ett måltidsrike för både besökare och etablering.

Förväntat resultat

Efter genomförd prövning av metoden och utvärderingen av densamma ska, om försöket utfaller väl, utvärderingen ligga till grund för att genomföra konceptet på

nationell nivå. En ökning av regionens attraktivitet som ett måltidsrike för både besökare och etablering förväntas.

Resultat

Organisationen i projektet har på det stora hela fungerat bra. Den enda svårigheten har varit VD-bytet inom IUC, vilket medfört att projektledaren fått ta det fulla ansvaret för projektet då den nye VD:n enligt projektledaren inte visat något större intresse för projektet. Projektet har delvis nått de mål som sattes upp för projektet. En pedagogisk fungerande mall har tagits fram som sätter fingret på hur man skall marknadsföra sig som småskalig livsmedelsproducent. Detta innebär att de som använder sig av verktyget har en större chans att överleva. Modellen är specialdesignad för målgruppen små livsmedelsproducenter, vilket innebär att den inte ställer höga krav på användarens IT-kompetens och inte heller tar mycket tid i anspråk. Modellen bygger på ”learning by doing”, vilket innebär att användaren får träna sig på att marknadsföra sig på samma sätt som om man hade stått på torget i Nora och sålt livsmedelsprodukterna. En hörnsten i modellen är att livsmedelsproducenten får lära sig att beskriva sin produkt på ett attraktivt sätt. Detta är en förutsättning för att man med framgång skall kunna sälja livsmedel via Internet.

I dag finns ett 50-tal småskaliga livsmedelsproducenter online på den gemensamma webbportalen. En av målsättningarna med projektet var att gå vidare och lansera konceptet nationellt. Detta har emellertid inte kunnat realiseras ännu då det är oklarheter med finansieringen. Den tidigare projektägaren har valt att satsa på andra projekt. Projektledaren tror dock mycket på idén och håller för närvarande på att sondera terrängen för att hitta finansiärer.

Vad gäller framförhållning för att säkra projektets verksamhet långsiktigt uppger projektledaren att han började tänka på saken ungefär ett år innan projektets avslutning, men att det varit svårt att få respons från projektägaren: *”Ingen här i Hällefors verkar ta någonting på allvar för än i sista sekunden då katastrofen är ett faktum. På något sätt ordnar det sig alltid ändå då det verkar som att Hällefors kommun har en hållhake på de nationella politikerna.”*

Sammanfattningsvis kan sägas att projektet lyckats att ta fram en modell som passar de småskaliga livsmedelsproducenternas behov, men att dessa ännu inte i tillräckligt stor omfattning har lärt sig att tjäna pengar. Lanseringen nationellt hänger i luften för närvarande, vilket äventyrar projektets grundidé. De 50-tal företag som finns online idag är för få för att det skall gå att få någon ekonomi i det hela. För att få den gemensamma webbportalen att fungera behövs betydligt fler anslutna producenter annars blir utbudet av produkter för litet för att upplevas av kunderna som attraktivt. Det ska också sägas att inslaget av vuxenutbildning inte är särskilt stort, utan projektet har mer handlat om att bygga upp en webb-baserad försäljningskanal för småskaliga livsmedelsproducenter. Oavsett hur väl projektet faller ut kommersiellt har det endast i liten omfattning bidragit till att stärka vuxenutbildningen i Örebro län.

Företagarutbildning i Hällefors

Projektägare Hällefors kommun

Projekttid 20030218-20040701

Finansiering (kr)

Finansiär	2003	Totalt
Hällefors kommun	338 100	338 100
Länsstyrelsen	340 000	340 000
Privat finansiering	275 000	275 000
Summa finansiering	953 100	953 100

Länsstyrelsens andel av totala kostnader 36 procent

Bakgrund och projektbeskrivning

”Arbetsmarknaden i Hällefors kommun kännetecknas av beroendet av ett stort företag. Till detta kommer en låg formell utbildningsnivå. Kommunen har också ett begränsat och avtagande kommersiellt serviceutbud, samt få nyföretagare. Detta gör kommunen sårbar för strukturförändringar. För att få till stånd ett mer differentierat näringsliv är det därför av vikt att uppmuntra nyföretagande och stötta befintliga företagare. Lokala företagare har framhållit betydelsen av utbildningsinsatser, speciellt företagareutbildning.”

Projektet avsåg utveckla ett system för kompetensutveckling av företagare. Systemet skulle vara så flexibelt att det gav möjlighet för den enskilde företagaren att anpassa studietakten efter de krav som verksamheten ställer – ett system som inte tvingar någon att välja bort sin utbildning. Idén var att bygga upp ett system av små korta utbildningsmoduler där man kan välja just det man för tillfället har behov av.

Genom att distansbasera en stor del av utbildningarna får man större möjligheter att lösa dess svårigheter. Distansmediet gör också att man i regionen kan samarbeta kring en utbildning om underlaget är för litet på en kommun. Investeringarna skulle skapa ett utbildningssystem som bygger på efterfrågan i stället för utbud. Prioriterade områden var, ekonomi, ledarskap, marknadsföring, arbetsmiljö/arbetsrätt, internationalisering, IT/datakunskap.

Övergripande mål och syfte

Målet var att skapa ett system för flexibel fortbildning för företagare, samt att utveckla nya nätverk mellan företagen. Syftet var att genom kompetensutveckling för ortens företagare skapa bättre förutsättningar för ökad tillväxt, samt att skapa en större förståelse hos den enskilda företagaren för vikten av kontinuerlig kompetensutveckling.

Förväntat resultat

Det förväntade resultatet var att det skulle skapas ett system för fortbildning för företagare som är så flexibelt att det ger möjlighet för den enskilde företagaren att anpassa studietakten efter de krav som verksamheten ställer. Det skulle också ha

skapats minst 5 färdiga kursmoduler inom de utvalda delområdena. Det skulle genomföras minst 10 testkurser med sammanlagt 50 deltagande företagare. Det skulle också skapas minst 3 nya nätverk mellan företag som en följd av utbildningsinsatserna.

Resultat

Projektet har sin bakgrund i en diskussion som fördes i kommunens styrgupp, där man ställde sig frågan om hur man skall kunna nå de som redan är anställda med utbildning. I styrgruppen fanns representanter även från arbetsgivare och fack vilket tryggt att kurserna som tagits fram är efterfrågade och anpassade till näringslivets lokala behov. Organisationen i projektet har fungerat bra uppger projektledaren.

Projektet har utvecklat 6 kursmoduler, samt kört 8-9 testkurser med ett stort antal deltagare. Ett nytt nätverk har också skapats. De mål som sattes upp för projektet är därmed uppnådda. En varaktig utbildningsstruktur har skapats. Sammanlagt har 50-75 personer gått kurserna hittills varför man kan säga att projektet bidragit till en kompetenshöjning hos arbetskraften.

Projektet hävdar att man utvecklat pedagogiken för distansutbildning men har svårt att precisera hur. Man anger att man hittat en bra mix mellan fysiska träffar och IT/datastöd.

Den största förtjänsten med projektet är dock inte de nya kursmoduler som tagits fram utan att det skapats nya nätverk, dels mellan kommunen och företag, dels företagen emellan säger projektledaren.

Rörande de horisontella målen har projektet vänt sig till de invandrade företagare som finns i Hällefors kommun, man har dock inte lyckats att engagera dessa. Jämställdheten menar man löser av sig självt och distanskurserna innebär fördelar ur miljösynpunkt då resandet minskar.

Sammanfattningsvis kan konstateras att projektet bidragit till att bredda utbildningsutbudet genom att ta fram kurser som är anpassade för dem som redan är anställda. Mot bakgrund av kommunens låga formella utbildningsnivå är detta viktigt.

Lärcentrum Futurum – kompetensmäkling för hälsa och bildning i Lekebergs kommun

Projektägare Lekebergs kommun

Projektid 20030501-20060501

Finansiering (kr)

Finansiär	2003	Totalt
Länsstyrelsen	499 030	499 030
Lekebergs kommun	366 730	366 730
Örebro läns landsting	13 064	13 064
Privat finansiering	40 176	40 176
Summa finansiering	919 000	919 000

Länsstyrelsens andel av totala kostnader 54,5 procent

Bakgrund och projektbeskrivning

I kommunens näringslivsprogram är kompetens ett av fyra prioriterade områden. I Lekebergs kommun har endast 21 procent av invånarna, 25-64 år, gått igenom någon form av eftergymnasial utbildning. Detta jämfört med 30 procent för hela riket. I Futurum lärcentra finns i ett begränsat utbud av kompetensutvecklande verksamhet och mäklarrollen har hittills begränsat sig till att fånga upp behov som ”ramlat in”. Nu vill Futurum systematisera mäklarrollen genom:

- ✓ Uppsökande verksamhet med kartläggning av behov av kompetensutveckling i främst de små företagen i kommunen.
- ✓ Utveckla hemsidan för intresseanmälningar till och från företag/utbildningsanordnare, länkservice, vägledning, information mm.
- ✓ Iordningställa en informationsentré där besökare och anordnare kan ”mötas” även sedan Futurum stängt för dagen.
- ✓ Förstärka befintlig vägledningsresurs med inriktning på företagsamhet.
- ✓ Kompetensutveckla befintlig personal i mäklarsyfte.
- ✓ Bygga effektiva samråd med inblandade.

Övergripande mål och syfte

Syftet är att utveckla lärcentrumet Futurum, utifrån behov och efterfrågan, till en mötesplats/mäklingsportal för kompetensutveckling för såväl enskilda som företag och organisationer. Målet är att skapa en gemensam ingång för all kompetensutveckling i Lekebergs kommun där kommunen samtidigt tar på sig en mäklarroll.

Förväntat resultat

Lärcentrum Futurums kompetensmäklarfunktion skall vara känd av 80 procent (cirka 560) av det totala antalet (cirka 700) registrerade företag i Lekebergs kommun vid årsskiftet 2003-04. Fler utbildningsanordnare ska etablera sig i kommunen och det ska skapas ett ökat intresse och utbud för vuxnas lärande. Föräldrar ska bli bättre rustade att stötta ungdomar i studier och arbetskraften ska bli bättre förberedd inför framtida förändringar på arbetsmarknaden. Befintlig nyföretagaranda ska stimuleras.

Resultat

Det ska först påpekas att denna uppföljning endast avhandlar projektets första år. Projektet löper i två år till. Organisationsmässigt har projektet fungerat tillfredställande, det har underlättat att Lekebergs kommun är liten vilket ger korta beslutsvägar. Projektet var emellertid dåligt förankrat från början, detta har dock avhjälpits under hand genom att man tillsatt en styrgrupp för projektet med bred representation, vilket inte bara gett projektet kompetens utan också legitimitet.

Projektet har inte uppnått de målsättningar som hade satts upp för det första året. Det man hann med under första året var att genomföra en kartläggning av kunskapsbehovet hos näringslivet i kommunen, samt att stärka den så kallade vägledningsresursen. Kompetensutveckling av befintlig personal i ”mäklarrollen” har också skett genom samverkan med utbildningsanordnare. Målet om att bli kända av företagen i Lekeberg kan också sägas ha blivit uppnått genom den kartläggning av företagen som genomförts.

Det första året av projektet kan delvis sägas ha misslyckats. Det övergripande målen att skapa en gemensam ingång för all kompetensutveckling i Lekebergs kommun har inte uppnåtts, inte heller har man fått i gång mäklarrollen. Att projektet inte lyckats att genomföra de aktiviteter man föresatt sig och inte heller nått målen kan förklaras av att man sent fick reda på att det fanns möjligheter att söka medel hos Länsstyrelsen vilket inneburit att man inte hunnit förankra projektet ordentligt och inte heller kunnat planera tillfredställande. Den plan som lämnats till Länsstyrelsen var inte realistisk. Med anledning av att projektet inte kunnat genomföras fullt ut har projektet inte kunnat bidra till kompetenshöjning hos arbetskraften hittills.

Projektet bygger inte på att det finns någon konkret efterfrågan. Däremot har man stämt av med företagarföreningen i Lekeberg, LRF och andra intressenter att projektets verksamhet är av intresse. Den kartläggning man genomfört av utbildningsbehovet bland företagen i Lekeberg har givit ett bra material att arbeta vidare utifrån. Man har kartlagt samtliga företags kompetensbehov i kommunen, vilket bland annat skapat insikten att man för att kunna nå ut till alla företag måste jobba differentierat. Att jobba differentierat innebär att man måste jobba med olika kommunikationssätt (telefon, enkäter, personliga besök) för att nå alla.

När det gäller arbetet med de horisontella målen har projektet prioriterat att jobba med jämställdhet vilket tagit sig uttryck genom att man lagt ned extra kraft att nå ut till de kvinnliga företagarna. Övriga horisontella mål har projektet inte arbetat med.

Sammanfattningsvis kan sägas att hittills har inte projektet bidragit till att förbättra vuxenutbildningen i Örebro län. Det första året av projektet gav däremot ett bra underlag att arbeta vidare utifrån, som kan bära frukt senare. Det finns därmed anledning att tro att projektet kommer att kunna realisera sina målsättningar under resterande tid av projektet. En styrka i projektet är att man tagit fasta på företagens kompetensutvecklingsbehov, samt utarbetat metoder för att kunna nå alla företag. Tanken är att det projektet byggt upp ska inlemmas i den ordinarie verksamheten när projekttiden löpt ut. Så tillvida inga nya politiska beslut fattas kommer detta att ske.

Flexibel kompetensutveckling för arbetslivet

Projektägare Sydnärkes Utbildningsförbund

Projektid 20030307-20041231

Finansiering (kr)

Finansiär	2003	Totalt
Sydnärkes utbildningsförbund	530 000	530 000
Länsstyrelsen	1 954 000	1 954 000
Summa finansiering	2 484 000	2 484 000

Länsstyrelsens andel av totala kostnader 79 procent

Bakgrund och projektbeskrivning

Sydnärkes Utbildningsförbund (SUF) är ett kommunalförbund med Laxå, Askersund, Hallsberg och Kumla kommuner som medlemskommuner. Förbundet startade 1 juli 1999 och ansvarsområdet är gymnasial ungdoms- och vuxenutbildning, Särvux, svenska för invandrare samt uppdragsutbildning. Kommuninvånarna kan söka fritt i samtliga fyra kommuner.

Tanken med projektet var att:

- ✓ Skapa och utveckla lärmiljöer som rekryterar till högre studier som både lägger grunden för att kunna studera och för att vilja fortsätta.
- ✓ Tillhandahålla en flexibel vuxenutbildning på hemorten och/eller nära den studerandes arbetsplats, anpassad för att kunna kombinera arbete med studier och utveckla detta i nära samverkan med näringslivet.
- ✓ Påverka arbetstagarens och arbetsgivarens förhållningssätt i synen på det livslånga lärandet genom riktade informationsinsatser.
- ✓ Bereda möjlighet för människor som har anställning till fördjupad och breddad kompetens som kommer både individ och näringsliv tillgodo.
- ✓ Ta tillvara och vidareutveckla kompetenser och kunnande hos invandrargrupper med yrkesutbildning. Samverkan med kommunernas integrationsverksamhet.

Övergripande mål och syfte

Projektets syfte var att skapa och utveckla lärmiljöer som rekryterar till högre studier som både lägger grunden för att kunna studera och för att vilja fortsätta, samt tillhandahålla en flexibel vuxenutbildning på hemorten och/eller nära den studerandes arbetsplats anpassad för att kunna kombinera arbete med studier. Utvecklingen skulle ske i nära samverkan med regionens näringsliv. Projektet syftade också till att påverka arbetstagares och arbetsgivares förhållningssätt i synen på det livslånga lärandet, samt bereda möjlighet för människor som har anställning till fördjupad och breddad kompetens som kommer både individ och näringsliv tillgodo. Projektet skulle även ta tillvara och utveckla kompetenser och kunnande hos invandrargrupper med yrkesutbildning.

Förväntat resultat

- ✓ Ökat antal personer som kombinerar studier med arbete.
- ✓ Fler människor i regionen som går vidare till högre studier (30 personer förväntas gå vidare till högre studier).
- ✓ Ökat samarbete med olika aktörer.
- ✓ En utökad kännedom om olika lärmiljöer bland företagare och anställda (antal informationsmottagare 500 personer).
- ✓ Antal nyttjare på respektive lärmiljö når 100 personer.
- ✓ Fler människor ska välja att satsa på kompetensutbildning, vilket ökar möjligheten till utveckling i regionen och att enskilda individer tar egna initiativ och förbereder sig för eventuella strukturella förändringar och på så sätt tar ökat ansvar för kommande förändringar.

Resultat

Organisationen i projektet har fungerat tillfredställande. En framgångsfaktor bakom detta är den styrgrupp som tillsattes med rektorer och utbildningsdirektörer i de fyra kommunerna i Sydnärke. Styrgruppen har fungerat som en garant för att stämma av att projektet är på rätt väg.

Projektet har inte nått det övergripande målet fullt ut, men man har kommit en bra bit på vägen att utveckla lärmiljöer som rekryterar till högre studier. Projektet har utvecklat två fasta minilärcenter och två mobila. De fasta minilärcentra finns på Pålsboda bibliotek och Tiveds skola. Etableringen vid Tiveds skola drog ut på tiden på grund av att de ingående kommunerna i Sydnärkes Utbildningsförbund inte kunde komma överens om placering initialt. Antalet nyttjare på lärcenter har ökat en aning från ett nolläge. En svaghet i projektet är att man inte funnit någon bra metod att följa upp verksamheten med.

En bidragande orsak till att man inte nått det övergripande målet fullt ut är att det funnits motstånd mot att arbetsplatsförlägga utbildningar. Arbetsgivarna har inte alltid varit så pigga på att ”ha en massa folk springande hos sig” och bland arbetstagarna har funnits en önskan om att kunna få lämna sin arbetsplats. Projektet har lagt ned mycket tid och resurser för att skapa en större arbetsplatsanpassning, inte mindre än 48 arbetsplatsbesök har genomförts. Detta har skapat viktiga insikter kring hur företag och anställda vill få sina kompetensbehov uppfyllda. Pedagogiskt har distansutbildningen fått en skjuts fram genom projektet, ett resultat av detta är den elektrikerdistansutbildning som genomförts med lyckat resultat. Fysiska träffar har kombinerats med IT-stöd. Med bakgrund av detta kan konstateras att projektets verksamhet bidragit till en kompetenshöjning hos arbetskraften i Sydnärke.

Flexibiliteten har utvecklats på så vis att utbildningarna blivit mer individanpassade. I dag kan utbildningar erbjudas som är distansbaserade i kombination med en personlig handledare.

Projektet kom i gång sent med planering av hur projektets verksamhet skulle fasas in i den ordinarie verksamheten. Insikterna om hur detta skulle ske har växt fram successivt.

Det tog tid för projektet att komma i gång och jobba med de horisontella målen. Det visade sig inte vara så lätt som man föreställt sig. Projektet har framför allt riktat in sig på att nå invandrade personer.

Den samlade bilden av projektet är att det utvecklat och förbättrat vuxenutbildningen i Sydnärke. För att det projektet skapat skall slå igenom fullt ut måste metoder utvecklas som gör att både arbetsgivare och arbetstagare ser vinsterna med arbetsplatsförlagd utbildning.

Kunskapens hus i Karlskoga

Projektägare Karlskoga kommun

Projekttid 20030801-20050630

Finansiering

Finansiär	2003	2004	2005	Totalt
Karlskoga kommun	316 000	965 000	483 000	1764 000
Länsstyrelsen	401 000	959 000	522 000	1882 000
Örebro läns landsting	200 000	500 000	200 000	900 000
Summa finansiering	917 000	2 424 000	1 205 000	4 546 000

Länsstyrelsens andel av totala kostnader 41,4 procent

Bakgrund och projektbeskrivning

”Arbetslivet i regionen förändras och är på väg in i en helt ny struktur.

Strukturomvandlingen mot mer produktion av kunskapsintensiva varor och tjänster innebär att efterfrågan på personer med högre utbildning ökar. Samtidigt krävs en generellt högre kompetens i det dagliga arbetet för att kunna använda nya tekniska lösningar och för att kunna fungera i en förändrad arbetsorganisation. Den utbildning som individen har vid inträdet på arbetsmarknaden räcker inte till under hela arbetslivet. Den omvärldsanalys som Karlskoga kommun har genomfört visar att utbildningsnivån i kommunen ligger lägre än läns- och riksgenomsnittet. Med anledning av detta finns det ett stort behov i kommunen av flexibla utbildningar med hög grad av individanpassning.”

Projektets avsikt är att skapa ett Kunskapens Hus. Samverkan ska ske mellan Kunskapens Hus, utbildningsanordnarna och regionens arbetsliv. Kunskapens hus ska initiera, organisera och samordna arbetet med att implementera det flexibla lärandet samt ansvara för vägledning, marknadsföring och rekrytering i samverkan med arbetsliv och Campus Karlskoga för arbetslösa, invandrare och yrkesverksamma vuxna. Projektet ska integrera och samordna befintliga resurser i det offentligfinansierade systemet och därvid utgöra ett samverkansprojekt mellan olika strategiska aktörer i vuxnas lärande.

Övergripande mål och syfte

Målet med projektet är att utveckla ett Kunskapens hus i nära samarbete med Campus Karlskoga. Kunskapens hus ska initiera, organisera och samordna arbetet med att implementera det flexibla lärandet, samt ansvara för vägledning, marknadsföring och rekrytering i samverkan med arbetsliv och Campus Karlskoga för arbetslösa, invandrare och yrkesverksamma vuxna. Syftet med projektet är att skapa ny infrastruktur för utbildning och kompetensutveckling i Karlskoga så man kan möta framtidens kompetensbehov och på så vis stärka företagens och den enskilda individens konkurrenskraft.

Förväntat resultat

Projektet avser att utveckla ett centrum för flexibel vuxenutbildning för yrkesverksamma vuxna, arbetslösa och ungdomar. Ett mer behovsrelaterat kursutbud anpassat för regionens arbetsmarknad ska skapas. Kunskapens Hus ska också samordna de gemensamma resurserna och verka för samverkan mellan de offentliga utbildningsanordnarna för att tillgodose kompetensutbildningsbehovet i regionen. Preliminärt uppskattas ett 50-tal personer utbildas under hösten 2003, 75 under våren 2004, 100 under hösten 2004 och omkring 150 under våren 2005. Projektet ska också bidra till att cirka 20 olika typer av flexibla kurser erbjuds målgruppen, varav 10 under 2004 och 10 under år 2005.

Resultat

Projektet hade vid intervjutillfället i januari 2005 löpt i 18 av 23 månader. För att få organisationen att fungera så bra som möjligt har man tillsatt en styrgrupp. Halvvägs in i projektet slutade emellertid styrgruppens ordförande, vilket medfört att styrgruppsmötena upphört. Organisationens i projektet har trots detta fungerat relativt bra.

Projektet ligger hittills i bra fas vad gäller genomförande av aktiviteter och man anser sig vara på god väg mot att realisera målsättningarna. Lärcentrat har blivit etablerat och ett antal utbildningar har tillkommit. Däremot har mäklarrollen inte fungerat lika bra som man tänkt sig.

Projektet har bidragit till att företaget Bra data AB etablerat sig i Karlskoga. Företaget hade inte etablerat sig i Karlskoga om man inte vetat att det fanns möjligheter till kompetensförsörjning inom dataområdet. Den truckförarutbildning man tagit fram har också varit lyckosam. Närmare 15 personer som har genomgått utbildningen har i dag arbete runt om i länet.

Projektets främsta förtjänst är att det satt det flexibla lärandet på dagordningen hos utbildningsaktörerna i Karlskoga kommun. Man har också fått i gång ett nytt tänkesätt beträffande utbildning. Numera ses inte utbildning enbart som ett självändamål i Karlskoga, utan som ett medel för att skapa tillväxt.

Projektet behöver finna ett mer systematiserat sätt att stämma av de utbildningsbehov som näringslivet har. Tidigare var det mycket enklare uppger projektledaren: *”På den gamla tiden räckte det att stämma av med personalcheferna på Bofors, kommun och landstinget så visste man vad man skulle göra”*. Näringslivet i Karlskoga är i dag mycket mer diversifierat, vilket medför att det krävs nya grepp för att stämma av utbildningsbehovet i näringslivet. Hittills har man arbetat mest slumpmässigt för att sondera av vilka utbildningsbehov som företagen har.

Processen med att förbereda för den dag då projektfinansieringen är slut startades redan innan projektet startat, vilket medför att beredskapen är god för att kunna säkra det som projektet skapat långsiktigt. Lärcentrat Kunskapens hus är etablerat och kommer att leva kvar. Det är dock osäkert i vilken omfattning. Mycket hänger på hur etableringen av Campus Karlskoga fortlöper. Faller det väl ut kan Campus Karlskoga bli den katalysator som sätter hjulen i rullning.

De utbildningar som tagits fram har främst kommit män tillgodo, vilket är en följd av att Karlskogas näringsliv är klart mansdominerat. En språkutbildning för invandrare har också tagits fram. Projektet har tänkt på de horisontella målen, men anser att det är svårt att implementera dessa.

Sammanfattningsvis kan konstateras att projektet nått det övergripande målet att etablera ett lärcentra i Karlskoga. För att vässa sig ännu mer måste projektet hitta en modell för att stämma av företagens utbildningsbehov. En väg till detta kan vara att profilera sig tydligare så att näringslivet kommer direkt till lärcentrat med sina önskemål.

Förväntat resultat

Cirka 1000 deltagare skulle ha genomgått utbildnings/kompetensutvecklingsaktiviteter kring IT-frågor vid projekttidens slut. Företag skulle få ökad kontakt med varandra, nätverk bildas, kontakter knyts och erfarenheter från hela projektet skulle spridas.

Via nätportalen och på andra sätt skulle ytterligare lika många ha kommit i beröring med insatserna som dessutom via medierna skulle bli kända av områdets invånare. Klimatet och attityderna till vuxenutbildningsfrågor skulle ha förbättrats och därmed infrastrukturen för lärandet.

15 samverkanspartners skulle ha fått givande erfarenheter och uttryckt positiva omdömen om projektet. 10 existerande nätverk berördes och ca 10 nya skulle skapas.

Resultat

Organisatoriskt har projektet fungerat bra. Starten blev emellertid trög då föreningen inte har haft något eget kapital. Referensgruppen som stöttat projektet har givit viktiga insikter.

Projektets bidrag till att förbättra vuxenutbildningen i länet är en kurs i att publicera på Internet som anordnats av Kävesta folkhögskola. Cirka 20 personer har genomgått utbildningen, att ställa mot målet 1000 personer. Fler kan dock tänkas genomgå utbildningen i framtiden, då den finns tillgänglig på nätet. Tanken med kursen har varit att de som genomgått den skall kunna publicera på den hemsida som byggts upp. På hemsidan finns information om aktiviteter som är på gång i Sköllersta.

Projektet har inte i egen regi anordnat utbildningsverksamhet, då man känt att man inte haft tillräckligt med kvalitet för att klara detta. Av planerade möten, seminarier och konferenser har projektet endast mäktat med att genomföra ett "hearing" med politikerna i Hallsbergs kommun.

Näringslivskopplingen i projektet är svag. Man har arbetat med att få med ortens stora företag Lithells utan att lyckats. Projektet har inte arbetat aktivt med de horisontella målen.

Projektets överlevnad långsiktigt är inte säkrad, man hoppas att en ansökning till en stiftelse skall bära frukt. Webbplatsens fortlevnad är dock säkrad genom lokala sponsorer.

Sammanfattningsvis kan sägas att projektet misslyckats och att bidraget till att förbättra länets vuxenutbildning därmed är marginell. Inslaget av utbildning i projektet avgränsar sig till de cirka 20 personer som genomgått en utbildning i att publicera och redigera en hemsida. Projektet har slagsida mot att verka som en lokal utvecklingsgrupp för att främja Sköllerstabygden. Projektets styrka ligger således inte på utbildningssidan utan på att man genom webbsidan byggt upp en kanal för det lokala engagemanget.

Regionalt lärandesystem för utveckling och tillväxt

Projektägare Regionalt kompetensforum,
REKO

Projekttid 20030307-20050228

Finansiering (kr)

Finansiär	2003	2004	Totalt
Länsstyrelsen	740 000	1 040 000	1 780 000
Delegationen för regional samverkan kring högre utbildning	2 130 000	2 870 000	5 000 000
Kommunerna i Örebro län	2 460 000	1 660 000	4 120 000
Örebro universitet	100 000	100 000	200 000
Summa finansiering	5 430 000	5 670 000	11 100 000

Länsstyrelsens andel av totala kostnader 14,7 procent

Bakgrund och projektbeskrivning

”De tolv kommunerna i Örebro län har bildat ett regionalt kompetensforum, REKO, för att samverka för att möta de krav på tillgänglighet, flexibilitet och samverkan som den framtida vuxenutbildningen står inför. Målsättningen med REKO är att under 2003-2004 utveckla ett regionalt lärandesystem med möjligheter till strategisk samverkan i ett långsiktigt perspektiv.”

Länets samtliga kommuner skulle i samverkan bygga upp ett regionalt lärandesystem som innefattade kommunernas infrastruktur för vuxnas lärande och en modell för operativ samverkan i ett regionalt perspektiv. Former för samverkan och samordning skulle utarbetas och aktiviteter skulle genomföras för att mobilisera och aktivera berörda aktörer. Tidigare strukturer avsågs kompletteras med nätverk och grupperingar för olika funktioner/frågor och det skulle skapas ett lärandesystem som utgick från brukarnas behov. Nya former för att synliggöra behoven av kompetensutveckling var kärnan i projektet.

Samarbete skulle ske med Örebro universitet, APeL/arbetslivsinstitutet och CFL-nationellt centrum för flexibelt lärande. I varje kommun skulle företag, offentliga arbetsgivare, arbetsförmedlingen, branschorganisationer, näringslivsråd och liknande delta.

Projektets övergripande mål och syfte

De samverkande organisationerna i REKO skulle utveckla ett regionalt lärandesystem med möjlighet till strategisk samverkan i ett långsiktigt perspektiv. REKO ville med lärandesystemet skapa strukturer som krävs för att vuxna ska få tillgång till flexibla former för lärande. Det handlar om individens möjligheter till anställning och anpassning på arbetsmarknaden. Genom en kombination av strategier, planering, aktivering och nätverksarbete, ges möjligheter till en gemensam kunskapsbildning kring metoder och samverkansformer. Målgrupper var vuxna i arbete, vuxna i perioder av omställning, och vuxna på fritid.

Förväntat resultat

Länets tolv kommuner skulle efter projekttiden gemensamt:

- ✓ Skapat lokala strukturer för samverkan och samordning kring vuxnas lärande.
- ✓ En kartläggning av olika aktörer som berörs av kompetensutvecklingsfrågor har genomförts i varje kommun.
- ✓ Utvecklat metoder för operativ samverkan på regional nivå.
- ✓ Utvecklat metoder och redskap för att synliggöra utbildningsbehov hos individer/verksamheter i kommunerna.
- ✓ Stimulerat till genomförande av distansoberoende utbildningar i flexibla former för nya målgrupper i arbetslivet.
- ✓ Minst tre nya utbildningar för olika målgrupper har utvecklats gemensamt och testats i pilotverksamhet.
- ✓ Minst 100 anställda i företag och offentlig verksamhet har deltagit i utveckling av efterfrågade utbildningar och testat dem i pilotverksamhet.
- ✓ Örebro universitet har aktivt deltagit i utveckling och genomförande av minst tre olika utbildningsaktiviteter.
- ✓ Bidraget till en ökad kunskap om och förståelse för den nya vuxenutbildningens villkor.
- ✓ Olika lärtillfällen har systematiskt skapats under projektets genomförande.
- ✓ Erfarenheter och ny kunskap från projektet har systematiserats och dokumenterats i minst tre arbetsrapporter.
- ✓ Den nya kunskapen har kommunicerats med strategiska målgrupper vid minst tre olika seminarier/workshops.

Resultat

Det regionala kompetensforumet, REKO finns sedan drygt fyra år tillbaka i tiden, vilket innebär att det fanns ett nätverk etablerat redan före projektets start.

Projektmedlen har medfört att REKO kunnat genomföra sina intentioner med större kraft och tyngd. Organisatoriskt har projektet på det stora hela fungerat bra. Genom att REKO består av tolv samverkande kommunala lärcentra finns det beslutskraft att implementera åtgärder.

Projektet har nått det övergripande målet att utveckla ett regionalt lärandesystem och att skapa strukturer som krävs för att vuxna ska få tillgång till flexibla former för lärande. Det tar dock lång tid att förändra ett utbildningssystem. Projektets verksamhet kan sägas ha fört vuxenutbildningssystem ett steg närmare att bryta den isolationism man tidigare levte i.

På detaljnivå ser man effekter av projektets verksamhet mer tydligt, medan effekterna på den övergripande nivån är mer diffusa. Genom projektets förtjänst har lärcentra i länet fått klart för sig att utbildning inte är ett självändamål utan något som också kan skapa tillväxt. Den största vinsten med projektet är att länets lärcentra börjat att rikta om fokus, så att man även når arbetslivet.

På det stora hela har projektet genomfört de aktiviteter man föresatt sig. Under resans gång har man dock varit tvungna att fokusera. Man inser i efterhand att man föresatt sig att göra för mycket. De områden som projektet fokuserat på att arbeta med är:

- ✓ Samverkan för att hitta lösningar kring arbetslivets kompetensbehov.
-

- ✓ Samverkan som skapar resurseffektivisering. Man har till exempel fått i gång en samverkan mellan olika lärcentra när det gäller naturvetenskapliga ämnen.
- ✓ Samverkan med högskoleutbildning. Projektet har jobbat aktivt med att få till mer distansutbildning för att på så sätt öka tillgången till högre utbildning på arbetsplatser och lärcentra. Ansträngningarna har dock inte givit särskilt mycket resultat då Örebro universitet befinner sig i besparingstider. Det kostar mycket pengar för universitetet att ta fram den metodutveckling som krävs för att fler utbildningar skall kunna bli distansbaserade.
- ✓ Validering. Projektet har arbetat med att samordna validering i länet som tidigare varit mycket spretig. Framför allt har man arbetat med att göra yrkesområden valideringsbara, tidigare har det i stort sett bara varit utbildningar som varit möjliga att validera.

Projektets verksamhet har också bidragit till en kompetenshöjning indirekt hos arbetskraften i länet genom att samtliga lärcentra i dag jobbar mot målgruppen redan anställda. Tidigare fanns inte detta fokus. Projektet kan också sägas ha utvecklat pedagogiken för distansutbildning. Ett exempel på detta är den ambulerande utbildningen som bedrivs i Sydnärke.

Projektets verksamhet har varit efterfrågad främst av kommunerna som ser en chans att spara pengar genom samordningseffekter.

REKO kommer att leva vidare efter projekttidens slut, men i en mindre kostym. Den gemensamma plattform man byggt är stabil och kommer att finnas kvar i framtiden, inte minst eftersom det av kostnadsskäl kommer att vara nödvändigt för länets lärcentra att samverka i framtiden.

Sammanfattningsvis kan sägas att projektet främst bidragit till att skapa en mer flexibel vuxenutbildning i länet genom att man målmedvetet arbetat med att sätta fokus på arbetslivets behov. Effekterna syns runt om i länet på lärcentra. Utan REKO hade processen med att rikta om fokus gått långsammare.

Flexibel vuxenutbildning för jord- och skogsbrukare

Projektägare Lantbrukarnas Ekonomi AB

Projekttid 20030401-20041231

Finansiering (kr)

Finansiär	2003	2004	Totalt
Lantbrukarnas Ekonomi AB	25 245	25 000	50 245
Länsstyrelsen	153 055	119 320	272 375
Kommunerna i Örebro län (REKO)	50 000	35 000	85 000
Örebro läns landsting	91 100	62 587	153 687
Privat finansiering	10 000	8 443	18 443
Summa finansiering	329 400	250 350	579 750

Länsstyrelsens andel av totala kostnader 47 procent

Bakgrund och projektbeskrivning

”För att bibehålla och förbättra den livskraftiga landsbygden krävs att förutsättningar skapas och medvetandet om möjligheter sprids så att människor på landsbygden kan och vill bo, leva och verka där. Jordbruksnäringen har av tradition varit starkt produktionsorienterad och har gått från en politisk planekonomisk styrning till en marknadsorienterad ekonomi. Marknaden är enskilda kunder/medlemmar, där var och en har sina speciella behov och önskemål. Individualiseringen av marknaden är därför en stor utmaning. Förändrad politik, ökad internationalisering, osäkrare och snabbare växlande och allt mer individualiserad marknad innebär ökade krav på företagaren.”

Tanken med projektet var att genom en kartläggning av förutsättningar för utbildning och utbildningsbehovet hos jord- och skogsbrukarna samt i en dialog med utbildningsanordnarna och kommunerna, ge företagarna en mer anpassad utbildningssituation.

Projektets övergripande mål och syfte

Målet var att finna flexibla lösningar för kompetensutveckling för ensamföretagare och företagare med få anställda inom främst jord- och skogsbruk. Syftet var inventera kunskapsbehov både på kort och lång sikt, samt att finna flexibla lösningar på hur kompetensutveckling skall genomföras på ett för målgruppen attraktivt sätt.

Förväntat resultat

Länets jord- och skogsbrukare skulle få tillgång till en effektiv kompetensförsörjningsmöjlighet så att de enskilda företagen utvecklas och bidrar till sysselsättning och tillväxt på företags- och samhällsnivå.

Resultat

Organisationsmässigt har projektet fungerat tillfredställande.

Projektet har genomfört en kartläggning av utbildningsbehovet hos jord- och skogsbrukare och kan därmed sägas ha uppfyllt projektets första målsättning. Bearbetning av det insamlade underlaget gav vid handen att det fanns ett stort intresse för en ledarskapsutbildning. En utbildning i ledarskap har därför genomförts

i samverkan med Skogs- och Lantarbetsgivareförbundet. Det stora intresset avspeglades dock inte i antalet deltagare vid kursen, endast tolv personer deltog. Det finns inga konkreta planer på att gå vidare och kontakta någon utbildningsanordnare för att implementera de erfarenheter som projektet skapat, då det inte visat sig finna något större behov av kompetensutveckling bland jord- och skogsbrukare. Det som kommit ut av projektet är alltså en kartläggning av utbildningsbehov bland lantbrukare, samt en ledarskapsutbildning med tolv deltagare. En del nya kontakter har också etablerats.

Projektet startades som en effekt av att man fått information att det fanns möjlighet att söka projektmedel genom Länsstyrelsen genom det så kallade ”callet”. Huruvida det fanns en efterfrågan efter projektets verksamhet tog man inte reda på innan man körde i gång. Projektet har som en följd av detta börjat att arbeta i fel ända genom att arbeta efter hypotesen att det fanns ett kompetensutvecklingsbehov. Det hade räckt att genomföra en förstudie för att kunna fastställa att det inte fanns något kompetensutvecklingsbehov. På så vis hade det kunnat undvikas att dra i gång ett projekt över 18 månader. Att bedriva projekt är inget självändamål det skall leda till resultat. Någon beredskap inför den dag då den offentliga finansieringen tagit slut har inte funnits.

Den samlade bilden är att projektet inte har bidragit till att förbättra vuxenutbildningen i någon större omfattning för länets jord- och skogsbrukare. Målet att finna flexibla lösningar för kompetensutvecklingslösningar för jord- och skogsbrukare har inte nåtts. Projektet har arbetat efter hypotesen att det funnit ett kompetensutvecklingsbehov, men då det visat sig att det inte finns ett behov har det blivit omöjligt att nå målet.

5. Erfarenheter från projektverksamheten

Vad är ett lyckat projekt?

Ett underliggande syfte i den här rapporten har varit att identifiera varför vissa projekt är mer framgångsrika än andra. I detta avsnitt kommer såväl framgångsfaktorer som fallgropar att belysas. Avslutningsvis i avsnittet ges en samlad bild av måluppfyllelsen för projektverksamheten. Innan vi går vidare är det på sin plats att definiera vad som är ett lyckat projekt. Ett lyckat projekt är enligt Länsstyrelsens synsätt ett projekt där aktiviteter genomförts och målen uppnåtts och där effekterna inte upphört efter projektets slut.

Fokusera på kärnan i projektet

Projektet som bedrivits under åtgärd 1, flexibel vuxenutbildning, har i varierande grad genomfört de aktiviteter man föresatt sig att genomföra. Det finns projekt som i stort sett klarat att genomföra hela aktivitetsplanen, men de flesta har inte måttat med detta. Detta har sin grund i att projekten har ett alltför ”spretigt” upplägg. Projektansökningarna innehåller allt som oftast mycket ambitiösa och detaljrika planer om vilka aktiviteter som skall genomföras. I många fall är det dock inte realistiskt att genomföra dessa aktivitetsplaner fullt ut, och ibland har aktiviteterna ingen relevans för projektets utfall. Projektet tvingas därför att revidera och rikta om fokus under resans gång. Mer tid bör läggas på kärnverksamheten i projektet och se till att denna fungerar bra. Det handlar om att sätta fingret på vad man verkligen vill uppnå och hur man skall uppnå detta. Länsstyrelsen kan bidra genom att tydligare påpeka att chansen att beviljas medel inte ökar för att man lämnar in en ansökan med ett stort antal aktiviteter. Ett stort antal aktiviteter är nämligen inte detsamma som att det finns substans i ett projekt.

Styrgrupp en framgångsfaktor

De projekt som har tillsatt en styrgrupp till projektverksamheten har överlag kunnat visa upp bättre resultat än de övriga projekten. Detta hänger samman med att det blir lättare att styra ett projekt åt rätt håll om man har en bred kompetens att tillgå. Behov av att justera pågående projekt som konsekvens av förändringar i ramar och förutsättningar förenklas, samtidigt som projektet blir mer synliggjort. En rätt sammansatt styrgrupp tillför inte bara kompetens utan hjälper också projektet att bli accepterat och få legitimitet. Det ska också påpekas att en styrgrupp kan medföra att det blir lättare att få igenom beslut som rör projektets verksamhet. Mot bakgrund av detta bör Länsstyrelsen överväga om styrgrupper skall vara ett krav i framtiden.

Projektledaren en framgångsfaktor

En faktor som har mycket stor betydelse för projektets utfall är projektledaren. Den här slutsatsen finns i stort sett i alla genomförda projektutvärderingar, men den bör understrykas. De projektägare som hittat rätt projektledare är mer framgångsrika. Sökandet efter projektledaren bör därför få en framträdande roll vid initieringen av ett projekt. Kärnan i många av projekten är alltså ofta enstaka personers kraft, idérikedom och kunskap. Detta innebär att huruvida ett projekt blir lyckat eller inte beror till stor del på om projektet hittar rätt projektledare. Projektledarens roll blir extra viktig när det gäller projekt som avser att driva en förändringsprocess, vilket är

fallet i många av projekten som granskats i den här rapporten. Det måste vara en person som är beredd att slåss mot väderkvarnar.

Förankring

Det går en klar skiljelinje mellan projekt som blivit ordentligt förankrade och projekt som föregåtts av en svag eller obefintlig förankring. Det måste vara absolut klart från början vad ett projekt avser åstadkomma och hur man skall gå tillväga för att nå målet. För att detta ska vara möjligt krävs inom projektägarorganisationen en samordnad syn på genomförandet, med avseende på tid, kostnad och omfång och ett tydliggörande av allokering av resurser till projekt. Roller och ansvar i förhållande till projekt och etablering av rätt beslutsvägar är också viktiga. Ett projekt som föregås av en strukturerad förankringsprocess reducerar riskerna för ett projekt att löpa i väg åt fel håll, medan ett dåligt förankrat projekt har svårt att få legitimitet i organisationen och därmed får svårare att genomföra sina intentioner.

”Callet”

Vid halvtidsuppföljningen av åtgärden flexibel vuxenutbildning konstaterades det att endast fem projekt startats och att utvecklingen därmed inte avlöp i önskad omfattning. Mot bakgrund av detta beslöt Utvecklingsrådet i Örebro län att genomföra ett så kallat ”call”, eller med andra ord en marknadsföringsinsats mot utbildningsaktörer i länet för att få fart på projektverksamheten. ”Callet” hade önskad effekt och betydligt fler projekt initierades under tillväxtavtalstidens sista år.

”Callet” bestod av tidningsannonser, affischer som bifogades till kommunerna, samt kontakter som togs med näringslivschefer, kommunchefer och kommundirektörer. I ”Callet” fanns en deadline satt, att ansökningar måste vara inkomna senast den 15 oktober 2002. Tanken med detta var att kunna bedöma inkomna ansökningar vid samma tillfälle för att kunna väga dessa mot varandra.

Vilka erfarenheter kan man då dra av att gå ut med en massiv marknadsföringsinsats? För det första är ”Call” ett utmärkt sätt att nå ut med ett budskap. Det handlar om att identifiera målgruppen och vilka kanaler som skall användas för att nå målgruppen. Antalet ansökningar ökade markant efter att marknadsföringsinsatsen genomförts.

Det finns emellertid en baksida med att använda massiva marknadsföringsinsatser. Det finns åtminstone ett projekt i undersökningsunderlaget i den här rapporten där mycket talar för att man drivit projektet enbart för att det givits möjlighet att få extern finansiering att göra detta. Projektmedlen kan då bli ett sätt att spara pengar på den ordinarie driften för projektägaren. När man genomför en riktad marknadsföringsinsats finns alltså risken att reaktionen blir: ”här finns det pengar att hämta, vi måste hitta på något”. Riskerna ökar att få in projekt som sätts i gång utan att det finns efterfrågan. Dessa projekt drivs som regel utan någon långsiktig inriktning, vilket får konsekvenser eftersom utbildning oftast inte handlar om att täcka ett tillfälligt behov utan för att tillgodose ett långsiktigt behov.

Den andra erfarenheten man kan dra är alltså att risken ökar för att få in ansökningar med lägre kvalitet. Man skall ha klart för sig att det på förhand inte alltid är så lätt att bedöma vilken substans det finns i projektansökningarna.

Projektens arbete med hållbar utveckling

De horisontella målen (miljö, integration, jämställdhet) ligger generellt på en hög ambitionsnivå när man studerar projektansökningar och promemorior. Det saknas emellertid ofta aktiviteter för att implementera målen. Uppföljningen visar också följdriktig att få projekt arbetat aktivt med de horisontella målen. Har det förekommit aktiviteter har de i första hand handlat om jämställdhet.

När det gäller integration har inte många aktiva åtgärder vidtagits. Alla projekt framhåller dock att verksamheten varit öppen för alla och att därmed ingen diskriminerats på grund av etnicitet. Den vanligaste förklaringen till varför projekten inte arbetat aktivt med integrationsfrågan är att det inte finns tillräckligt med invandrade personer i upptagningsområdet.

Miljöperspektivet har heller inte fått någon framskjuten roll hos projekten, ytterst få aktiva åtgärder har vidtagits. Projekten hänvisar till att miljön har liten relevans för den verksamhet som projektet bedrivit och att frågan därför kommit i skymundan.

Man kan sammanfattningsvis konstatera att de horisontella målen är dåligt integrerade i projekten. De allmänna målformuleringar som finns i ansökningshandlingar och promemorior behöver följas av handling.

Varierande grad av måluppfyllnad bland projekten

Projektet som bedrivits för att stärka vuxenutbildningen i länet har en mycket varierande grad av måluppfyllnad. Det finns projekt som har utvecklats över förväntan avseende måluppfyllnaden, men det finns också projekt som i stort sett inte åstadkommit något överhuvudtaget. De flesta projekten ligger dock i vad man skulle kunna kalla för mittensiktet. Dessa projekt har uppnått merparten av de mål som satts upp för verksamheten.

Att alla projekt inte kunnat uppfylla alla mål beror som tidigare påpekats ofta på att aktivitetsplanerna är alltför ambitiösa, men det är också så att projektverksamhet alltid är förenat med viss osäkerhet och visst vågspel. Det går inte att förutse projektresultat med total säkerhet. Orsakerna till den bristande måluppfyllnaden är alltså icke sällan sådana händelser som finns i all normalt affärliv, till exempel att förväntningarna om marknadsefterfrågan inte infrias. Ett projekt kan alltså vara väl implementerat även om det inte når upp till förväntat resultat. Ett exempel på detta är projektet Tillväxtakademin i Nora som misslyckades till stor del genom händelserna den 11 september 2001. Det ska också tilläggas att projekten ofta har mål som först på längre sikt kan förväntas ge resultat.

De projekt som kommit till korta omfattar förhållandevis små belopp, vilket gör att den samlade kostnadseffektiviteten ändå blir relativt god. Bakgrunden till att de misslyckats har emellertid lite att göra med att de haft små resurser till sitt förfogande utan hör huvudsakligen samman med andra orsaker. Av de tre projekt som misslyckats har två projekt avvikit från de intentioner de informerat Länsstyrelsen om. Mycket talar också för att det åtminstone i ett av projekten handlar om avsiktliga manövrar. Man har alltså anpassat ansökan så att den fallit in under ramen för flexibel vuxenutbildning, fast avsikten varit att genomföra aktiviteter som

inte har med vuxenutbildning att göra. Länsstyrelsen kan genom att hålla en tätare kontakt med projekten under projekttiden undvika att projekten drar i väg åt fel håll.

Det tredje felande projektet startades efter att man fått information om att det fanns möjlighet att söka projektmedel hos Länsstyrelsen genom det så kallade ”callet”. På mindre än en vecka skrevs sedan en ansökan. Den obefintliga analys som föregick projektet medförde att det blev omöjligt att nå de mål som satts upp för projektet.

Den sammanfattande bedömningen är att graden av genomförande och måluppfyllnad är mycket varierande.

6. Projektverksamhetens övergripande effekter

Utbildningarna har blivit mer näringslivsanpassade

En förklaring till att utbildningsväsendet inte är anpassat efter näringslivets behov i den omfattning som är önskvärd är att utbildningen i Sverige traditionellt eftersträvat ett oberoende från näringslivet. I USA är det till exempelvis så att utbildningsväsendet är mer beroende av externa medel. Det leder till ett närmare samarbete med näringslivet som ställer krav på att utbildningsanordnarna skall leverera utbildning som är praktiskt tillämpbar för näringslivet.

Utvecklingen har under åren 2000-2003 gått framåt i Örebro län när det gäller att länka utbildning till arbetslivet. Det finns dock stora variationer inom länet. Ett fåtal lärcentrum har kommit mycket långt i omställningsarbetet, medan vissa precis startat resan.

Det tar tid att ställa om ett utbildningstänkande som sedan mycket lång tid tillbaka bygger på fasta utbud, kurser och terminer till ett efterfrågebaserat och arbetsplatsorienterat lärandesystem. Det finns emellertid i dag ett tydligare samband mellan utbildning och det lokala näringslivets behov. Projektverksamheten har bidragit till detta genom att skapa utrymme för utbildningsaktörerna att etablera kontakter och att kartlägga näringslivets kompetensutvecklingsbehov, samt i viss mån utveckla utbildningarnas innehåll och form. De flesta lärcentrum i länet har genom projektverksamheten hittat kanaler så att man har beredskap för att ”scanna” av vilka behov som finns. Det finns till exempel insikt om att man måste arbeta med differentierade metoder för att kunna nå alla företag.

Projektverksamheten har alltså skapat insikt kring problematiken hos utbildningsanordnarna – det är hur man ska gå tillväga för att tillmötesgå behoven som är den huvudsakliga stöttestenen i dag. Det finns i dag en stor medvetenhet om att kursupplägg och undervisning kan individualiseras, och att distansutbildning och arbetsplatsförlagd utbildning är en förutsättning för att företagen ska kunna få sina kompetensutvecklingsbehov tillgodosedda. Att möta ett företags kompetensutvecklingsbehov är emellertid inte alltid så enkelt då behoven ofta är väldigt specifika. Det tar också tid att bygga upp ett förtroende mellan företag och lärcentra. Näringslivet måste känna att lärcentrum kan möta behoven – då skapas ett gemensamt förtroende. Det måste vara utbildningsanordnarnas ansvar i första hand att ta initiativ till information och samtal för att överbrygga glappet mellan skolvärlden och näringslivet. Näringslivet har också ansvar, utan en ömsesidig dialog blir det svårt att komma framåt.

Utbildningsväsendets och näringslivets utveckling har ägt rum i avskildhet, utan naturliga kontaktytor. Det tar lång tid att bryta ett mönster som blivit inarbetat under så lång tid, och det är också förenat med stora kostnader. Bilden av vuxenutbildningen håller sakta på att förändras. Men det är fortfarande en bit kvar tills det är fullt naturligt för de lokala företagen att själva ta kontakt när behovet av kompetensutveckling uppstår. Det kommer man att göra den dag lärcentra har fått full legitimitet och acceptans av näringslivet. Arvet från komvuxtiden med utbudsstyrda kurser tar tid att suddas ut.

Sammanfattningsvis kan sägas att det som hänt under tillväxtavtalstiden är att Örebro läns vuxenutbildning har brutit den isolationism man levtt ifrån näringslivet, utbildningsanordnarna inser i dag fullt ut att utbildning inte är ett självändamål utan också skall leda till tillväxt i förlängningen.

Samordningen har förbättrats

Det område inom vuxenutbildningen i Örebro län som kanske tagit det största klivet framåt under tillväxtavtalstiden är samordningen. Denna utveckling är i sin tur starkt länkad till projektverksamheten. Ett flertal projektsatsningar har bidragit till att det i dag finns en bättre samordnad vuxenutbildning i länet. I Degerfors, Karlskoga, Lekeberg och Laxå har projekt med ambitionen att samla all vuxenutbildning till ett lärcentra bedrivits. Visserligen har inte alla dessa satsningar slagit fullt ut, men de har ändå väsentligt bidragit till samordningsfördelar.

Genom att samla utbildningsanordnarna till lärcentra har synergieffekter uppstått samtidigt som tillgängligheten för brukarna ökat. Lärcentra fungerar alltmer som ett nav som utför, förmedlar, administrerar och marknadsför utbildning. Det finns i dag bättre möjligheter till akademiska studier på hel- eller deltid i olika former via telebild eller i webbaserad form. Lärcentra ansvarar för driften och tillhandahåller den nödvändiga infrastrukturen, medan respektive högskola/universitet är huvudman för utbildningarna. Den utbildning som bedrivs på lärcentra kan ha olika karaktär. Det kan vara högskoleutbildning, gymnasiala utbildningar och uppdragsutbildningar samt även kvalificerade vuxenutbildningar, så kallade KY-utbildningar.

Den service som lärcentra tillhandahåller handlar vanligtvis om att ge information, förbereda tentamen, bistå med referensbibliotek och teknisk support, ge möjligheter till validering samt att tillsammans med studenterna upprätta studieplaner.

Det påtagligaste exemplet på hur projektverksamheten bidragit till att samordna vuxenutbildningen är Kunskapens hus i Laxå. Tidigare var vuxenutbildningen i Laxå utspridd över hela samhället i olika lokaler. Genom projektet finns nu all vuxenutbildning i Laxå under ett och samma tak, vilket effektiviserat användningen av lokaler, teknik och personal. Kunskapens Hus samordnar all vuxenutbildning i kommunen. Det kan till exempel handla om uppdragsutbildningar, universitetskurser, specifik kompetensutveckling och vuxenutbildning i mer traditionell mening. Samordningen har också inneburit att man har lättare att möta näringslivets behov.

Projektet REKO har understött utvecklingen i länet genom att fungera som en mötesplats där man kan hitta samarbetspartners. REKO har varit särskilt framgångsrikt när det gäller samordning av validering.

Tittar man utanför projektverksamhetens sfär är bildandet av Sydnärkes utbildningsförbund det tydligaste exemplet på hur samordningen förbättrats i länet. Sydnärkes utbildningsförbund är ett kommunalförbund med Laxå, Askersund, Hallsberg och Kumla kommuner som medlemskommuner. Ansvarsområdet är gymnasial ungdoms- och vuxenutbildning, Särvox, svenska för invandrare samt uppdragsutbildning. Kommuninvånarna kan söka fritt i samtliga fyra kommuner. Bildandet av kommunalförbundet har medfört stora samordningsvinster. Har exempelvis inte Askersund de rätta faciliteterna för att genomföra en viss utbildning kan man nyttja de andra kommunernas faciliteter. Samordningen har också gjort det enklare att möta näringslivets kompetensutvecklingsbehov.

Utvecklingen av samordningen hade gått ännu snabbare utan revirtänkande och prestige. Kommunerna vill ofta säkra att utbildningarna bedrivs i just deras kommun och inte hos grannkommunen.

Sammanfattningsvis kan konstateras att samordningen mellan länets utbildningsaktörer utvecklats och stärkts under tillväxtavtalsperioden. Lärcentrum i Örebro län börjar alltmer fungera som navet som förmedlar, administrerar och marknadsför utbildning. Den utveckling som har skett är delvis en direkt effekt av projektverksamheten. Merparten av Örebro läns kommuner är relativt små, varför det finns stora vinster med att samordna vuxenutbildningen. Den hårt ansatta ekonomin i många av länets kommuner kommer att driva fram ytterligare samordning under de kommande åren. Det är inte ekonomiskt försvarbart att bedriva samma utbildningar på flera platser med kommunernas krympande befolkningsunderlag. Genom REKO finns i dag en plattform för att ytterligare utveckla samordningen.

Fler distansutbildningar på universitetsnivå ges på lärcentra
Satsningen på att bygga ut lärcentrum har burit frukt i form av ett ökat antal distansutbildningar från universitet och högskolor. Flest kurser på distans vid lärcentra i Örebro län erbjuds från Örebro universitet, därefter följer Karlstad universitet och högskolan i Gävle. Mellan de olika lärcentrumen skiljer sig utbudet av kurser markant. Vid Masugnen i Lindesberg ges läsåret 2004-2005 sammanlagt 35 distansutbildningar, medan Lärcentrum Futurum i Lekebergs kommun inte erbjuder någon högskoleutbildning. Projektverksamheten har bidragit indirekt till det ökande antalet distansutbildningar från universitet och högskolor genom att understödja utbyggnaden av lärcentra.

Distansutbildningspedagogiken är inte fullt lika accepterad bland folkhögskolorna i länet. Många av folkhögskolorna ser fortfarande med stor skepsis på distansutbildning. Karlskoga folkhögskola är den folkhögskola som har kommit längst medan de övriga folkhögskolorna i länet endast kan erbjuda ett fåtal distansutbildningar.

Det har också skett viss utveckling kring pedagogiken för distansutbildning genom projektverksamheten. Framför allt har projektverksamheten skapat utrymme för att skapa en ökad kunskap och förståelse för distansutbildning. Lärcentra har i dag bättre inblick i vilka möjligheter den nya tekniken ger och därmed vet man bättre hur den skall nyttjas optimalt. En insikt som växt fram är att informationstekniken inte får bli ett självändamål, utan nyttjas när den höjer verksamhetens kvalitet eller ger en högre effektivitet.

7. De övergripande målen i tillväxtavtalet

De övergripande målen för åtgärdsområdet flexibel vuxenutbildning var:

- Ökat antal distansutbildningsplatser i länets kommuner från universitet och högskolor.
- Ökat antal deltagare vid genomförda KY-utbildningar i länet.
- Ökat antal företagare och anställda som vidareutbildar sig.

Distansutbildningsplatser

Antalet distansutbildningskurser som ges vid Örebro universitet har successivt ökat mellan åren 2000-2003. Läsåret 1999/2000 gavs totalt **11** distansutbildningskurser³, att jämföra med **74** för läsåret 2004/2005.⁴ Antalet utbildningsplatser har också ökat väsentligt. Det finns emellertid inga exakta siffror att tillgå eftersom universitet arbetar väldigt flexibelt vid antagningen till utbildningarna. Efterfrågan styr i stor omfattning hur många studenter som erbjuds plats vid utbildningarna.

Antalet studerande på distansutbildningar vid Örebro universitet har mer än fördubblats mellan åren 2000 och 2003. För att ge studenterna möjlighet att använda

Tabell 2 Distansstuderande vid Örebro universitet

År	2000	2001	2002	2003
Antal studenter	1 443	2 245	3 395	3 927

bra teknik och samtidigt få en god studiemiljö bedrivs samarbete med över 50 lärcentra runt om i landet.

Noterbart i sammanhanget är att universitetet som ett resultat av den goda responsen på distansutbildningsåtgångarna även infört distanstekniken som ett pedagogiskt hjälpmedel på många av campuskurserna.

Statistik från Örebro universitet visar att drygt 77 procent av de studerande vid distansutbildningarna bor i Örebro län. Den huvudsakliga anledning till att så många studenter bor i länet är att distansutbildningarna som regel innefattar åtminstone ett par fysiska träffar per termin.

Antalet kurser och distansutbildningsplatser från andra universitet och högskolor har också växt, det finns emellertid ingen statistik som åskådliggör hur många av de studerande som är bosatta i Örebro län.

Sammanfattningsvis kan konstateras att distansutbildningen tagit ett rejält kliv framåt under den studerade perioden. Det finns i dag ett större kursutbud och fler utbildningsplatser.

KY-utbildningar

Kvalificerad yrkesutbildning (KY) är en eftergymnasial utbildningsform som blev reguljär från och med 1 januari 2002 efter en femårig försöksverksamhet. Arbetslivets specifika kompetensbehov är avgörande för att en utbildning skall byggas upp och genomföras. Huvudman för de olika utbildningarna kan till exempel

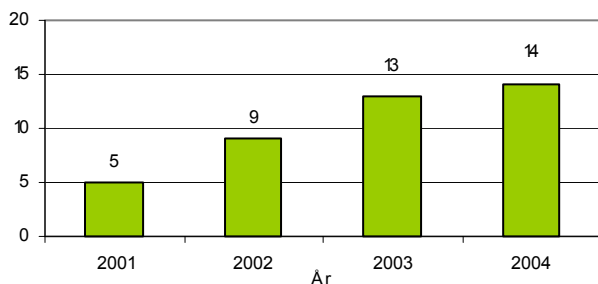
³ Kurser & program hösten 1999/våren 2000, Örebro universitet

⁴ Kurser & program hösten 2004/våren 2005, Örebro universitet

vara kommunen, högskolan eller företag. Utbildningarna kan var från ett till tre år och avslutas med en kvalificerad yrkesexamen.⁵

Antalet KY-utbildningar i Örebro län har kontinuerligt ökat under den studerade perioden. År 2001 fanns det **5** utbildningar totalt. År 2004 gavs sammanlagt **14** utbildningar i länet. Antalet KY-utbildningar har alltså nästan tredubblats.

Figur 3 Antal KY-utbildningar i Örebro län

År 1999 var länets andel beviljade platser per 1000 invånare vid KY-utbildningar lägst i landet, andelen var 1,3 procent per 1000 invånare. Denna andel hade ökat till 4,12 procent år 2003. Genomsnittet för riket var år 2003 2,89 procent. Under år 2004 har Örebro läns antal beviljade platser per 1000

invånare minskat, men ligger fortfarande över riksgenomsnittet.

Det totala antalet beviljade platser vid KY-utbildningar i Örebro län uppgick till 1129 under år 2003. År 2004 sjönk antalet beviljade platser till 785. Minskningen hänger samman med att Myndigheten för kvalificerad yrkesutbildning inte fått bevilja utbildningar för flera år framöver, utan endast för ett eller två år i taget.

Tabell 3 KY-utbildningar i Örebro län 2004

Applikations- och Systemutveckling
Energissystem, Värme och EL
Kvalificerad Transport- och Marknadsutbildning
Kvalificerad Industri- och Lagerlogistik
Plast- och polymerteknik
Processoptimering speciellt för stål, metall- och tyngre verkstadsindustri
Professionell upplevelsearrangör
Programmering påbyggnad
Systemteknik - Mobil kommunikation
Systemteknik - Industriell Automation
Tekniker inom Explosiva och Brandfarliga ämnen
Tågförare, Hallsberg
Tågförare, Kumla
Vatten- och miljöteknik

Däremot har antalet studerande vid KY-utbildningarna i länet minskat marginellt från 2003 till 2004. Tyvärr saknas statistiskt underlag för de första åren under 2000-talet. Mot bakgrund av att antalet utbildningar mer än tredubblats under tillväxtavtalstiden har antalet studerande vid KY-utbildningar med stor säkerhet också ökat.

Sammanfattningsvis kan konstateras att antalet KY-utbildningar ökat väsentligt under den studerade tiden och att vuxenutbildningen i länet därmed tagit ett steg framåt. Det finns i Örebro län i dag ett betydligt bredare utbud av utbildningar som är anpassade efter länets behov. Målet i tillväxtavtalet var ett ökat antal studerande vid KY-utbildningar. På grund av

att det saknas statistik för de första åren av 2000-talet går det inte med hundra procents säkerhet att fastslå att målet är uppnått.

Ökad vidareutbildning bland företagare och anställda

Det finns ingen statistik att tillgå som särredovisat visar utvecklingen för företagare och anställda när det gäller att vidareutbilda sig. Det går därför inte att svara på om

⁵ Årsredovisning 2003, Myndigheten för kvalificerad yrkesutbildning

målet är uppnått. Det finns däremot statistik som speglar utbildningsnivån för befolkningen som helhet.

Tabell 4 Utbildningsnivå 20-64 år i Örebro län 2004-01-01

Nivå	Antal	Andel i (%)		därav kvinnor	
		Län	Riket	Län	Riket
Förgymnasial utbildning	30343	19.1	17.8	17.0	15.7
Gymnasial utbildning	82692	52.1	48.8	50.2	47.9
Eftergymnasial utbildning, mindre än tre år	9902	6.2	6.6	5.5	5.6
Eftergymnasial utbildning, tre år eller mer	33604	21.2	24.6	26.0	28.9
Forskarutbildning	543	0.3	0.9	0.2	0.6
Uppgift saknas	1679	1.1	1.3	1.1	1.3
Totalt	158763	100.0	100.0	100.0	100.0

SCB (Statistiska centralbyrån) har ändrat sina indelningar för utbildningsstatistiken, varför statistik för tidigare år inte redovisas. Oaktat de ändringar i statistiken som SCB genomfört går det att utläsa att andelen med högre utbildning i Örebro län ökat under åren 2000-2003 men att gapet till riksgenomsnittet snarare har ökat än minskat. Problemet med jämförelsevis låg genomsnittlig utbildningsnivå kvarstår alltså. Mot bakgrund av att den totala utbildningsnivån i länet ökat har förmodligen även utbildningsnivån ökat bland företagare och anställda. Det är i sammanhanget viktigt att komma ihåg att det är en långsam process att höja utbildningsnivån. Den årliga förändringen av utbildningsnivån sker genom att en årskull av arbetsmarknaden pensioneras, medan nya årskullar examineras ut från gymnasium och högskola/universitet. Huvuddelen av arbetskraften är alltså oförändrad från ett år till ett annat.

För att mäta effekter eller spegla en utveckling är det nödvändigt att kunna relatera till ett visst utgångsläge. I Örebro läns tillväxtavtal för åren 2000-2003 saknas i många fall ett statistiskt utgångsläge att relatera till. Detta har medfört att det inte går att fastslå med hundra procents säkerhet att vissa mål är uppnådda. Det är av yttersta vikt att de mål man formulerar går att mäta och att det finns statistiskt material att utgå ifrån.

Satsningen på att höja utbildningsnivån i Örebro län kommer att fortsätta under perioden 2004 och 2007. I Örebro läns regionala tillväxtprogram för 2004 och 2007 konstateras att: *”Örebro län har en eftersläpning i omvandlingen till kunskapssamhälle och vi avser åtgärda det”*.

Svag koppling mellan projektverksamheten och de övergripande målen

Projektverksamheten kan enbart sägas delvis ha bidragit till att de övergripande målen i det regionala tillväxtavtalet uppnåtts. Det ökade antalet distansutbildningsplatser vid Örebro universitetet är helt frikopplad från projektverksamheten.

Däremot har projektverksamheten indirekt understött framväxten av nya KY-utbildningar i länet genom att projektverksamheten bidragit till att kontakterna mellan skolvärlden och näringslivet stärkts. Det är nämligen så att ett av de viktigaste urvalskriterierna för KY-utbildningar är näringslivsförankringen. Möjligen kan projektverksamheten också ha bidragit genom att det i dag finns en bättre

infrastruktur kring utbildning, som gjort det lättare att tillgodose de övriga kvalitetskriterier som Myndigheten för kvalificerad yrkesutbildning ställer. Som tidigare påpekats saknas det statistik som beskriver hur många företagare och anställda som vidareutbildar sig. Mot bakgrund av detta är det inte möjligt att uttala sig med hundra procentig säkerhet om projektverksamheten understött vidareutbildning bland företagare och anställda. Det troligaste är dock att så är fallet genom att projektverksamheten bidragit till att Örebro län har en mer utvecklad vuxenutbildning.

8. Framtida utmaningar

Uppdragsutbildning

En nyckelfråga för lärcentra i Örebro län är att bli bättre på att sälja uppdragsutbildningar. Hittills har allt för få lärcentra kommit i gång med att sälja uppdragsutbildningar. Den dag då lärcentra kan sälja uppdragsutbildning i större omfattning har man större förmåga att stå på egna ben och blir på så vis inte så beroende av de politiska besluten i kommunerna. För att långsiktigt säkra det som byggts upp med hjälp av Kunskapslyftet, strukturfondsmedel och regionala projektmedel är det således en nödvändighet att utveckla uppdragsutbildningen mot bakgrund av den svaga ekonomin i många av länets kommuner. Som tidigare påpekats hänger mycket på att bygga upp ett förtroende mellan utbildningsvärlden och näringslivet, men lika mycket hänger på att hitta rätt metodik och pedagogik.

REKO behövs

De tolv kommunerna i Örebro län bildade under 2001 ett regionalt kompetensforum, REKO, för att samverka för att bättre kunna möta de krav på tillgänglighet, flexibilitet och samverkan som vuxenutbildningen står inför.

REKO har efter en trevande start växt från att varit ett diskussionsforum till att bli en katalysator och dörröppnare när det gäller att ställa om vuxenutbildningssystemet. En förutsättning för att arbetet med att reformera länets vuxenutbildning ska kunna fortlöpa är att REKO även i fortsättningen kan fungera som katalysator. REKO har skapat ett stort värde genom att det blir mycket lättare att hitta en lösning där många är representerade. REKO har fungerat som ett forum där utbildningsaktörer har haft möjlighet att lyfta upp frågor och få tips, och som en enkel väg att hitta samarbetspartners. REKO har varit särskilt framgångsrikt när det gäller samordning av utbildning och validering

Fortsatta kommunala satsningar

Satsningarna i länet på att bygga lärcentra har inte alltid varit långsiktiga eller noggrant analyserade. Själva uppbyggnaden har huvudsakligen skett med hjälp av pengar från Kunskapslyftet, strukturfondsmedel och regionala projektmedel, vilket innebär att finansieringen bara kortsiktigt varit säkrad. Detta har inneburit att uppbyggda lärcentra i Örebro län delvis skärt ned när den externa finansieringen tagit slut. Exempel på detta är nedbantningen av lärcentraverksamheterna i Degerfors, Laxå och Lekeberg.

Avgörande inför framtiden kommer alltså att vara i vilken utsträckning de kommunala politikerna väljer att satsa på lärcentra. En undersökning som genomförts av Glesbygdsverket tyder på att hälften av dem som studerar på kommunala lärcentra varken har någon tidigare erfarenhet från högskolestudier eller kommer från familjer med utbildningstradition. Samma undersökning visar även att omkring hälften inte skulle ha valt att påbörja sina studier om de bedrivits på en högskoleort.⁶

Utbyggnaden av lärcentra ger Örebro län möjlighet att lyfta utbildningsnivån i den kategori av arbetskraften som är mest obenägen att vidareutbilda sig. Det gäller att ta

⁶ Kartläggning av lärcentra i Sverige 2001, Glesbygdsverket

vara på denna möjlighet. Utbildningsanordnarna själva är medvetna inför vilka utmaningar man står, men frågan är om alla politiker är det?

Attityder till lärande

Ett annat problem som hindrar utvecklingen är att det i många av länets kommuner saknas tradition att gå vidare till högre studier. Det handlar alltså om attityder till kompetensutveckling. Speciellt svårt är det på de platser där bruksandan alltjämt är stark. På dessa platser är det fortfarande ingen större merit att söka sig till studier. Framför allt är det de äldre männen i bruksorterna som är svårast att nå. Dessa har oftast gått direkt ifrån grundskolan in på industrigolvet, och har därmed ofta svagt självförtroende när det gäller studier och skolmiljön känns främmande. Här står vuxenutbildningen inför en stor utmaning: hur kan man bättre anpassa utbildningar till individens behov och förutsättningar?

En broms för utvecklingen är också att många inom lärarkåren vill ha kvar det gamla sättet att arbeta. Lärarkåren är till viss del konservativ. Det är fortfarande så att en del lärare planerar sin tid efter vad som är bäst för dem själva och inte efter vad som är optimalt för studenterna. Detta är inte ett problem som kommer att lösas av sig självt, utan utbildningsanordnarna måste aktivt arbeta med frågan.

Attitydproblemen finns dock inte bara inom skolvärlden utan även i näringslivet. Det är långt ifrån alla företagsledningarna som inser att det är nödvändigt att kompetensutveckla för att kunna stanna kvar på marknaden. Inger inte cheferna kompetensutvecklingsbehoven så blir det också svårare för personalen på golvet att vidareutbilda sig.

Alla lärcentra måste med på vagnen

Utvecklingen har under åren 2000-2003 gått framåt i Örebro län när det gäller att länka utbildning till arbetslivet. Det finns dock stora variationer inom länet. Ett fåtal lärcentra har kommit mycket långt i omställningsarbetet, medan vissa precis startat resan. Det finns i dag en stor medvetenhet om att kursupplägg och undervisning kan individualiseras, och att distansutbildning och arbetsplatsförlagd utbildning är en förutsättning för att företagen ska kunna få sina kompetensutvecklingsbehov tillgodosedda. Projektverksamheten har skapat insikt kring problematiken hos utbildningsanordnarna – det är hur man ska gå tillväga för att tillmötesgå näringslivets kompetensutvecklingsbehov som är den huvudsakliga stötestenen i dag.

Örebro län påverkas mer än riket av generationsväxlingen. Örebro län får som mest nästan dubbelt så många åldersavgångar under åren 2006-2010 jämfört med tidigare. Samtidigt får vi färre ungdomar som söker sig ut på arbetsmarknaden.⁷ Detta medför att kraven ökar på att det befintliga utbudet av arbetskraften är anpassat efter hur efterfrågan ser ut på arbetsmarknaden. För att Örebro län ska kunna lösa kompetensförsörjningen krävs att alla lärcentra är med på vagnen.

⁷ Generationsväxlingen i Örebro län, Regionala kompetensrådet i Örebro län

Referenser

Årsredovisning 2003; Myndigheten för kvalificerad yrkesutbildning

Proposition 2000/01:72 Vuxnas lärande och utveckling av vuxenutbildningen;
Regeringens proposition 2000/01:72

Kurser & program hösten 2004/våren 2005; Örebro universitet

Kurser & program hösten 1999/våren 2000; Örebro universitet

Tillväxtavtal för Örebro län 2000-2003; Utvecklingsrådet i Örebro län 1999

Kartläggning av lärcentra i Sverige 2001; Glesbygdsverket

Generationsväxlingen i Örebro län; Regionala kompetens rådet i Örebro län

Tabell och figurförteckning

Figur 1. Effektkedja	5
Figur 2. Projektens geografiska hemvist.....	10
Figur 3. Antal KY-utbildningar i Örebro län	60
Tabell 1. Projektens finansiering	9
Tabell 2. Distansstuderande vid Örebro universitet.....	59
Tabell 3. KY-utbildningar i Örebro län 2004	60
Tabell 4 Utbildningsnivå 20-64 år i Örebro län 2004-01-01	61

Intervjuförteckning

Projekt	Namn	Projektfunktion	Projektägare
Tillväxtakademin - First Net Academy	René Strobl	Projektledare	Nora kommun
APeL - Forskning och utveckling i arbetsplatslärande	Carina Åberg	Projektledare	Arbetslivsinstitutet
Lärcenter i Degerfors	Rita Fuchs	Projektledare	Degerfors kommun
Kunskapens hus i Laxå	Mats Fransson	Utvecklingschef	Laxå kommun
	Leif Larsson	Projektledare	
	Jan Lindblom	Projektledare	
Mötesplats masugnen	Lennart Flodman	Projektledare	Lindesbergs kommun
	Margareta Axelsson	Projektledare	
SKKa - Struktur och Kompetens i Karlskoga	Anders Hellgren	Projektledare	Karlskoga kommun
Distansutbildning i Bergslagen	Gisela Spak	Projektledare	DIS/Ludvika kommun
Måltid - Teknik - Design	Peter Carlsson	Projektledare	Hällefors folkhögskola
Webb-kurser för små livsmedelsproducenter	Sune Wallin	Projektledare	IUC för Måltiden AB
Företagarutbildning i Hällefors	Anders Nordlund	Projektledare	Hällefors kommun
Lärcentrum Futurum	Gudrun Pärnarp	Projektledare	Lekebergs kommun
	Mattias Gustafsson	Personalchef	
Flexibel kompetensutveckling för arbetslivet	Eva Hardmo	Projektledare	Sydnärkes utbildningsförbund
Kunskapens hus i Karlskoga	Jan Mannerhag	Projektledare	Karlskoga kommun
	Peter Rendius	Delprojektledare	
Ny höjd i Östra Närke	Per Janse	Projektledare	Ideella föreningen Sköllersta
	Alf Rikner	Kävesta folkhögskola	
Regionalt lärandesystem för utveckling och tillväxt	Anders Axelsson	Projektledare	REKO
Flexibel vuxenutbildning för jord- och skogsbrukare	Elof Jonsson	Projektledare	Lantbrukarnas Ekonomi AB

Intervjumall

Projektets historia

Hur växte projektidén fram?

Vilka var de drivande aktörerna när projektet utformades?

Organisation

Har projektet på det stora hela fungerat bra?

Utfall

Har projektet nått de mål som satts upp för projektet? (Indikatorer såväl kvantitativa som kvalitativa).

Har projektet bidragit till nya och bevarade arbetstillfällen?

Har projektet bidragit till kompetenshöjning av arbetskraften? Om ja, på vilket sätt och i vilken omfattning?

Har projektet bidragit till att formen och pedagogiken för distansutbildning utvecklats? Om ja, på vilket sätt?

Vad har projektet tillfört som inte funnits tidigare?

Vad är den största vinsten med projektet?

Hur lång tid kan det tänkas ta innan vi ser projektets effekter slå igenom fullt ut?

Bygger projektet på att verksamheten är särskilt efterfrågad i regionen/kommunen?

Hur är/var förhållandet till de andra aktörer i länet som arbetar med vuxen utbildning? Hur ser eventuell samverkan ut och med vilka samverkas.?

Har projektets verksamhet koppling till det lokala näringslivets behov? Om ja, på vilket sätt?

Har projektet fått hjälp med att styra projektet så att det blir näringslivsanpassat och anpassat till företagare och anställda? Om ja, vem har ni fått stöd av?

Har näringslivet överhuvudtaget deltagit?

Projektets överlevnad

Kommer det att leva vidare efter projektperioden?

Vilka är de främsta hindren eller svårigheterna för att projektet ska leva vidare? Hur har ni jobbat för att projektet ska kunna leva vidare när finansieringen är slut?

Om inte projektet kan leva vidare i någon form, vem kan tillgodogöra sig erfarenheterna och resultatet av projektet? Har det skapats en varaktig utbildningsstruktur eller har projektet funnits för att tillfredställa ett tillfälligt behov?

Vad hade du gjort annorlunda i dag om du fått starta om projektet?

Horisontella mål och Länsstyrelsens roll

Har projektet nått de horisontella målen?

Hur har projektet implementerat de horisontella målen i det löpande arbetet?

Vad hade hänt om Länsstyrelsen inte bidragit med projektmedel?

Vad kan Länsstyrelsen förbättra?

Länsstyrelsen Örebro län

Postadress
701 86

Besök
Stortorget 22

Fax
019-19 30 10

Internet
www.t.lst.se

E-poet
lansstyrelsen@t.lst.se

Tfn växel
019-19 30 00